

I understand that an amount of Rs.257.00 crores is pending release by the Treasuries Department, including Rs.105.00 crores for RTF, Rs.43.00 crores for MTF, Rs.40.00 crores for Shaadi Mubarak and Rs.63.00 crores towards Multi Sectoral Development Program.

اس کے بارے میں آپ ضرور اپنی reply میں جواب دیجئے صاحب۔

I would request the Hon'ble Finance Minister to instruct the Treasuries Department to clear all the pending bills of Minorities Welfare Department. Though the Budgetary Releases have been made, the Minorities welfare Department is yet to disburse the subsidy for bankable schemes, Pre-Metric Scholarships to students and assistance under Shaadi Mubarak scheme. I request that the pending Pre-Metric and Post-Metric Scholarships, Shadi Mubarak approved Applications and Subsidy for bankable scheme shall be cleared by the end of 31st March.

یہ بہت اہم مسئلہ ہے صاحب۔ میں آئری میں منسٹر صاحب سے امید کرتا ہوں کہ یہ سارے مسائل جو ہم نے اٹھائے ہیں، اس پر آپ ضرور توجہ دیں گے۔ ضرور اس پر آپ غور کریں گے۔ میں بار بار کہتا ہوں، ہوں صاحب کہ Quli Qutub Shah Urban Development Authority کو صرف کروڑوں روپے دیئے ہیں۔ آپ اس میں کروڑوں روپے دیا تاکہ ہم پرانے شہر میں ترقی کر سکیں اور اردو کے ساتھ انصاف ہو سکے۔ میں یہی کہتے ہوئے آپ کا ٹھکر پھا کرتا ہوں کہ آپ نے مجھے مٹو دیا۔

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ (ఆర్థిక శాఖ మంత్రి): అధ్యక్షా, 2017-18 బడ్జెట్ పైన చర్చలో పాల్గొన్న గౌరవ సభ్యులు కిమనోరెడ్డి గారు, అంజయ్య గారు, జానారెడ్డి గారు, ఆర్. క్రిష్ణయ్య గారు, చింతా ప్రభాకర్ గారు, సున్నం రాజయ్య గారు, అక్కరుద్దీన్ ఓషైసీ గారు వీరందరూ అపారమైన అనుభవం ఉన్న శాసనసభ్యులు. అనేక సంవత్సరాలుగా ఈ శాసనసభలో రెప్రజెంటివ్ చేసినవారు. ప్రజా జీవితాలతో పెనవేసుకొని ఉన్నవాళ్లు కాబట్టి మంచి సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చారు. అదే సమయంలో కొన్ని నిరాధారమైన ఆరోపణలు కూడా చేశారు. ఏది ఏమైనప్పటికీ మా ప్రభుత్వపరంగా వారిచ్చిన మంచి సూచనలను గౌరవించి ఆచరించే ప్రయత్నం చేస్తామని తమరి ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు జానారెడ్డి గారు 2014-15 సంవత్సరం బడ్జెట్ నుంచి మొదలుపెట్టి ఈనాటి బడ్జెట్ వరకు కూడా మా ప్రభుత్వం ఎక్కువ ప్రాజెక్ట్ చేసి చూపిస్తున్నదని, బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలు రియాలిస్టిక్ గా లేవనె చర్చను నాలుగవసారి కూడా మాట్లాడారు. మేం పదే పదే చెప్పించేమిటంటే కొత్త రాష్ట్రం, అనేక

రకాల సమస్యలు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి, వాటన్నింటినీ ఫుల్ ఫిల్ చేసే బాధ్యత మా ప్రభుత్వం మీద ఉంటుంది కాబట్టి తప్పనిసరిగా మేం ఆప్టిమిస్టిక్ గా ఉంటాం తప్ప పెసిమిస్టిక్ గా ఉండమని స్పష్టంగా చెప్పాము. నేను మా ఉద్యమ నాయకులు కేసీఆర్ గారి దగ్గర నేర్చుకున్నవి నాలుగు సూత్రాలు. (1) డేర్ టు డ్రీం (2) నిరాశలో బ్రతుకుకు, ఆశలో బ్రతుకుమని చెప్పారు (3) సాధనచేస్తే సాధ్యం కానిది ఏదీ లేదని చెప్పారు. తెలంగాణ సమాజం అనేక సంవత్సరాలుగా ఎన్ని ఉద్యమాలు చేసినా, ఎన్ని రకాలుగా ముందుకు పోయినా కూడా ఆత్మనూన్యతాభావంతో బ్రతికారు తప్ప ఆత్మ గౌరవంతో బ్రతికిన సందర్భాలు లేవు. తెలంగాణ ఉద్యమ సందర్భంలో మాత్రమే గొప్ప ఉద్యమాలు చేసి విజయం సాధించి తెలంగాణ ఆత్మ గౌరవ బావుటాన్ని ఎగురవేసిన చరిత్ర తెలంగాణ ఉద్యమ సందర్భం అని మాత్రమే తెలంగాణ ప్రజలు చవిచూశారు. అదృష్టం బాగుండి ఉద్యమాన్ని నడిపిన ఒక పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రజలకు పూర్తి విశ్వాసాన్ని కల్పించడంలో దేశ రాజకీయ వ్యవస్థలో తెలంగాణ రాష్ట్రం గొప్పగా ముందుకుపోయే రాష్ట్రమని చెప్పడంలో విజయం సాధించడం కూడా మనం సాధించిన ఒక గొప్ప విజయంగా భావించాలని నేను ఈ సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

1.00 2014-15 సంవత్సరంలో మా కార్డులు ఇచ్చి కేంద్ర మం. మంత్రులను కలవాలని కోరితే వారు అంతగా స్పందించకపోయే వారు. కానీ, ఒక సంవత్సరం తరువాత, 2015-16, 2016-17 సంవత్సరాల్లో ఏ కేంద్ర మంత్రి దగ్గరకు వెళ్లి మా కార్డులను చూపిస్తే, క్షణాల్లో మమ్మల్ని పిలిపించి “మీది కొత్త రాష్ట్రం అయినప్పటికీ, అభివృద్ధి దిశగా గొప్పగా ప్రయాణం చేస్తున్నారనీ, అన్నింటికీ మించి, కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి శ్రీ అరుణ్ జైట్లీ గారు ఉద్యమం ద్వారా వచ్చిన పార్టీ అధికారాన్ని నడపడంలోనూ, అభివృద్ధి దిశగా ప్రయాణించే విషయంలోనూ విజయం పొందిన ఏకైక రాష్ట్రం మీదని, మీకు తప్పకుండా అండగా ఉంటాము” అని వారు చెప్పడం జరిగింది.

గత మూడు సార్లు బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టిన సందర్భంలో ప్రతిపక్షాలను “అయ్యా మీరు ప్రజల ఆత్మవిశ్వాసం పెంపొందించే ప్రయత్నం చేయండి, మేము చేస్తున్న కార్యక్రమాలకు అండగా ఉండే ప్రయత్నం చేయండి, మీ అనుభవాన్ని మాకు జోడించండి, కలిసి రాష్ట్రం తెచ్చుకున్నాము, కలిసి రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసుకుందామని” పదే పదే చెప్పాము. కానీ, మరల అదే తప్పుడు లెక్కలని అని మళ్లాడే ప్రయత్నం చేశారు. దేశంలో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఒక ప్రత్యేక పద్ధతి ఉండదు, అన్ని రాష్ట్రాలకు ఏ పద్ధతి ఉంటుందో తెలంగాణకూ అదే

పద్ధతి, ఒరవడి ఉంటుంది. 2015-16వ సంవత్సరంలో నాన్ ప్లాన్ కింద రూ.69,306 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించుకొని, రూ.58,000 కోట్ల రూపాయలు అనగా 91 శాతం డబ్బులు ఖర్చు చేశాము. ప్లాన్ కింద రూ.52,383 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించుకొని రూ.39,915 కోట్లు ఖర్చు చేశాము. రెండూ కలిపి మొత్తం బడ్జెట్లో 85 శాతం డబ్బులను ఖర్చు చేశాము. ఈ దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలు హర్యణ-78.43 శాతం, కేరళ-82.06 శాతం, పశ్చిమ బెంగాల్-84.01 శాతం, మధ్యప్రదేశ్-89.04 శాతంగా ఖర్చు చేశాయి. ప్రైవేట్ బడ్జెట్లాగా ఉండడని, ప్రాజెక్ట్స్ మాత్రమే ఉంటాయని, గత టెండెన్సీ బట్టే అంచనాలు వేసుకుంటామనీ, అక్యరేట్గా లేదని, బి.ఈ, ఆర్.ఈ, యాక్చువల్స్ మొదలైనవి పరంపర అని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక మార్లు చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు దేశంలోని అనేక రాష్ట్రాల మాదిరిగానే తెలంగాణ రాష్ట్రం కూడా ఆ సంవత్సరం 85 శాతం బడ్జెట్ కేటాయింపులను ఖర్చు పెట్టింది. గౌరవనీయులు జనారెడ్డి గారు ఆ సంవత్సరం మాట్లాడుతూ, ప్రభుత్వం 83,000 వేల కోట్ల కంటే ఒక్క రూపాయి ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టలేరని చెప్పారు. కానీ, 2015-16కు సంబంధించిన యాక్చువల్స్ ప్రకారం, 1,17,000 కోట్ల బడ్జెట్లో రూ.97,923 కోట్లను ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

(బ్రెజర్ బెంచీల నుంచి బల్లలు చరిచారు)

ఆ సంవత్సరం మొత్తం లెక్కలను అసెస్ చేసుకొని రెవెన్యూ సర్ప్లస్ స్టేట్గా 2015-16వ సంవత్సరంలో కాగ్ నివేదిక ఇచ్చిందనే విషయాన్ని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అనేక రాష్ట్రాల విషయంలోనూ అవే ప్రాజెక్ట్స్ అవే లెక్కలు ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం ఆయా అంశాల విషయాలకి వెళ్లడం లేదు. 2015-16వ సంవత్సరంలో రియల్ ఎస్టేట్ కి మంచి బూమ్ వచ్చింది. డీమానిట్రేషన్ వల్ల అనుకున్న స్థాయికి అమ్మకాలు లేకపోవడం వల్ల ఆ ఆదాయం తగ్గిందే కానీ మిగతా అన్ని అంశాల్లో మనం వేసుకున్న అంచనాలు వర్ఫెక్ట్గా ఉన్నాయని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

2015-16 సంవత్సరం కన్నా 2016-17వ సంవత్సరంలో ఒక్క శాతాన్ని అధికంగా ఖర్చు చేశాము. 62,785 కోట్ల రూపాయలను నాన్ ప్లాన్లో అంచనా వేసుకోగా, రూ.60,900 కోట్లు ఖర్చు చేశాము. అదే విధంగా ప్రణాళికలో రూ.67,631 కోట్లను కేటాయించుకోగా, రూ.51,291 కోట్లు మొత్తంగా 1,30,416 కోట్ల రూపాయల్లో ఈ మార్చి నెలాఖరుకు ఆర్.ఈ. వచ్చే అవకాశం ఉన్నందున 86 శాతం ఖర్చైతుందనే అంచనా ఉన్నదని, యాక్చువల్స్ కూడా త్వరలోనే వచ్చే అవకాశం ఉందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. మన రాబడి

ఎక్సైజ్-32.28 శాతం, మోటార్ వెహికల్ ట్యాక్స్ ద్వారా-18.23 శాతం, స్టాంప్స్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ల ద్వారా-43.49 శాతం, వ్యాట్ ద్వారా -15.02 శాతం మొత్తంగా 2016-17 డిసెంబర్ నాటికి మన గ్రోత్ రేటు 19.33 శాతంగా ఉన్నది. ఏప్రిల్ మాసంలో 23.87 శాతం, మే నెలలో-27.85 శాతం గ్రోత్ రేటు, ఫిబ్రవరి వరకు మొత్తంగా చూస్తే మొన్న డీమానిట్రేషన్ తరువాత మోటార్ వెహికల్ ట్యాక్స్ మరియు స్టాంప్స్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ విభాగాల ద్వారా మూడు నెలలకు గాను 600 నుంచి 700 కోట్ల రూపాయల మేరకు తక్కువగా వచ్చినప్పటికీ మన గ్రోత్ రేటు 17.33 శాతంగా ఉంది.

మార్చి నెలలో ఎక్కువ ట్యాక్స్ వచ్చే ఆస్కారం ఉన్నందున మార్చి నెలను కూడా కలుపు కంటే 18 శాతానికి పైబడి గ్రోత్ రేటు పెరిగే అవకాశం ఉందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. 2016-17వ సంవత్సరంలో ఆర్.ఈ.-ఎస్.బి.టి.ఆర్.గా 50,126 కోట్లను నిర్ణయించుకోగా, దానికి 24 శాతం అదనంగా కలుపుకొని ఎస్.బి.టి.ఆర్.ను ఈ సంవత్సరానికి 62,619గా నిర్ణయించుకున్నాము. భూముల అమ్మకాలను దీనిలో నుంచి తొలగించినందున మరియు స్టాంప్స్ అండ్ రిజిస్ట్రేషన్ల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం తగ్గినందున ఈ సంవత్సరం నాన్ ట్యాక్స్ రెవెన్యూను మైన్స్ 22.43 శాతానికి తగ్గించుకున్నాము. 2016-17 కంటే 2017-18వ సంవత్సరంలో మేము కేవలం 18.05 శాతమే పెంచుకొని ఈ బడ్జెట్ను రూపకల్పన చేసుకున్నామని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. హర్యాణ-26.09 శాతం, రాజస్థాన్-24.36 శాతం, మధ్యప్రదేశ్-20.48 శాతం, బీహార్-19.09 శాతం, ఆంధ్రప్రదేశ్-19.76 శాతంగా ప్రాజెక్ట్స్ చేసుకోగా తెలంగాణ రాష్ట్రం మాత్రం ప్రాక్టికల్గా 18.05 శాతం మాత్రమే పెట్టుకున్నామని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

1.10 దేశవ్యాప్తంగా చూసినప్పుడు అన్ని రాష్ట్రాలు 14.64 శాతం **మ.** పెంచుకున్నాయి. మూడెండ్లు నడిచాయి, ఏమి చేశారని అడగడానికి గౌరవనీయులు కిషన్ రెడ్డి గారికి నోరు ఎలా వచ్చిందో తెలియదు. అది కొంత బాధించే విషయం. ఈ విషయమై నిన్ననే చెప్పాను. ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుందో గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలను అడిగితే తెలుస్తుంది. పట్టణ ప్రాంత ప్రజలకు పెద్దగా తెలిసే ఆస్కారం లేదు. గతంలో చెప్పాము మరల చెప్తున్నాము. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఇంత వేగంగా అభివృద్ధి జరుగుతున్న రాష్ట్రం ఏదైనా ఉంది అంటే అది తెలంగాణ రాష్ట్రం మాత్రమే అని తెలియజేస్తున్నాను.

(బ్రెజర్ బెంచీల నుండి హర్షధ్యానాలు)

ముఖ్యమంత్రి గారు రోడ్ల విషయం ఆలోచించి, రాష్ట్రం ఏర్పడడంతోనే రూ.500 కోట్లు, రూ.1000 కోట్లు రోడ్ల విషయంలో

సరిపోవని, మొత్తం రోడ్లన్నీ నాశనం అయిపోయాయని, పది సంవత్సరాలుగా ఇబ్బందులు ఉన్నాయని ఒకే సారి ఆర్ అండ్ బి రోడ్లకు గాని, పంచాయతీ రాజ్ రోడ్లకు గాని ఐదు సంవత్సరాలకు సరిపడే విధంగా రూ.2 వేల కోట్లకు పెంచి అభివృద్ధి చేసిన చరిత్ర ఏనాడూ లేదని తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 350 స్కీములను డిజైన్ చేసి, క్యాబినెట్ లో అప్రూవ్ చేసి, వాటి ఫలాలను ప్రజానీకానికి అందిస్తున్న ఏకైక రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం మాత్రమే.

(బ్రెజరీ బెంచ్ నుండి హర్షధ్వనాలు)

దాని ఫలితంగానే తెలంగాణలో ఏ ప్రాంతానికి పోయినా తెలంగాణ రాష్ట్రం వస్తే ఏమి వస్తుందో మా అనుభవంలోకి వచ్చిందని ప్రజలు సంతోషపడే పరిస్థితి ఉంది. రాజకీయ నాయకులనే వారు ఆకాశం నుండి ఊడి పడరు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు 40 సంవత్సరాలకు పైబడి ప్రజా జీవితాల్లో ఉన్నటువంటి వ్యక్తి. ఈ విధంగా అనేక మంది పెద్దలు ఉన్నారు, పెద్దలు జానా రెడ్డి గారు కూడా ఉన్నారు. రాజకీయ నాయకులనేవారు సామాజిక శాస్త్రవేత్తలు. ప్రజలతో పెనవేసుకుని ఉన్న జీవితాన్ని, వారి అనుమానాలను, కష్టాలను ప్రణాళిక రూపంలో రూపొందించుకుని పరిష్కరించేవాళ్లే రాజకీయ నాయకులు. మేము నిర్ణయాలు చేసిన విధంగా దేశంలోని ఏ రాజకీయ పార్టీ కూడా ఆలోచన చేసే పాపాన కూడా పోలేదు. అటువంటి ఆలోచన చేసిన ఏకైక రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం.

(బ్రెజరీ బెంచ్ నుండి హర్షధ్వనాలు)

మా ముఖ్యమంత్రి గారు సిద్ధిపేటను ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేశారో అదే విధంగా తెలంగాణను అభివృద్ధి చేయాలని చెప్తారు. సిద్ధిపేట తెలంగాణకు రోల్ మాడల్ కావాలని, ఆయన అనుభవం యావత్ తెలంగాణకు ఇంప్లిమెంట్ చేయాలని పదే పదే చెప్తారు. వారు ఎమ్.ఎల్.ఎ.గా ఉన్న కాలంలో వందల, వేల మందికి పెళ్లిళ్లు చేసిన సందర్భాల్లో వారి కళ్లలోని ఆనందాన్ని వారు చవి చూశారు. తెలంగాణ ఉద్యమ సమయంలో వరంగల్ జిల్లాలో పర్యటించినప్పుడు ఒకరి ఇల్లు కాలిపోయిన సందర్భంలో ఏ విధంగా సహాయం చేసి పెళ్లి జరిపించారు. ఈ విధమైన దుఃఖం, బాధ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మరొక కుటుంబం అనుభవించొద్దని చెప్పి 75,116 రూపాయల కట్టుం ఏ రాష్ట్రమైనా ఇచ్చిందా? ఒక్క రూపాయి కూడా అటు ఇటు పోకుండా ఒక కుటుంబానికి అందించగల ఏకైక రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం కాదా అని గౌరవ కిపెస్ రెడ్డి గారిని అడుగుతున్నాను.

(బ్రెజరీ బెంచ్ నుండి హర్షధ్వనాలు)

తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత చర్చలు జరుగుతున్నప్పుడు మా ముఖ్యమంత్రి గారికి ఒక మాట చెప్పాను. అన్నా మీరు అనేక విషయాలు చూశారు. నేను నా సొంత అనుభవం చెప్తున్నానని చెప్పినప్పుడు, చెప్పు తంటే అన్నారు. 1976 సంవత్సరం నుండి 1986 సంవత్సరం వరకు నేను సైదాబాదులో సోషల్ వెల్ఫేర్ హాస్టల్ లో ఉన్నప్పుడు వారు పెట్టే అన్నంలో రాళ్లు వచ్చేవి, తెల్ల పురుగులు వచ్చేవి, సరిగా కడుపు కూడా నిండేది కాదు, కడుపు నొప్పి అని ఆసుపత్రికి పోతే డాక్టర్లు మందులు ఇచ్చేవారు. ఈ దుస్థితి పోవాలని చెప్పినప్పుడు, తమ్మీ ఎంత డబ్బు ఖర్చు అయినా ఫరవాలేదు. పిల్లలు ఎదగాలి కాబట్టి, మొత్తం హాస్టల్ లో, స్కూళ్లలో సన్న బియ్యం పెట్టించిన మానవతా విలువలు కలిగిన వ్యక్తి గౌరవనీయులు కేసీఆర్ గారు.

(బ్రెజరీ బెంచ్ నుండి హర్షధ్వనాలు)

ఇలాంటివి ఎన్నో సందర్భాలు ఉన్నాయి. భవన నిర్మాణ సమయంలో ప్రమాద వశాత్తు చనిపోతే ఆ శవం దగ్గర ఏడ్చుకుంటూ ఉండే పరిస్థితి ఉండేది. ఆ స్థాయి నుండి భవన నిర్మాణ కార్మికులు ప్రమాద వశాత్తు చనిపోయినా, ఆలోచనకుంటూ యాక్సిడెంట్ లో చనిపోయినా ఆ కుటుంబం అంతా అనాధగా మారొద్దని రూ.5లక్షల రూపాయల ఇన్సూరెన్స్ స్కీమును ఏర్పాటు చేసిన ప్రభుత్వం ఏదైనా ఉందా?

(బ్రెజరీ బెంచ్ నుండి హర్షధ్వనాలు)

ఈ విధంగా చెప్పుకుంటూ పోతే వందలు ఉంటాయి. అసలు ఊహలు కూడా అందవు. గతంలో జీవన్ రెడ్డి గారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మా జిల్లాలో పిడుగు పడి ముగ్గురు వ్యక్తులు చనిపోయారు. నేను రాజశేఖర రెడ్డి గారి వద్దకు వెళ్లి గొర్రెలను కాయడానికి వెళ్లి ఒకే రోజు ముగ్గురు వ్యక్తుల మీద పిడుగు పడి చనిపోయారు, ఏమైనా సహాయం చేస్తారా అని అడిగినప్పుడు ప్రొవిజన్ లేదని చెప్పినప్పుడు జీవన్ రెడ్డి గారు చొరవ తీసుకుని ముఖ్యమంత్రి గారిని ఒప్పించి లక్షా యాభైవేల రూపాయల చొప్పున ముగ్గురికీ ఇప్పించారు. కానీ, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆ విధంగా రెకమండ్ చేస్తేనో, మంత్రిగా ఉంటేనో కాకుండా శాశ్వతంగా అందరికీ ఇవ్వాలని చెప్పి పిడుగు పడ్డ లేక ఏదైనా ఆపద వచ్చి చనిపోయిన వారికి అందరికీ తప్పకుండా గ్యారెంటీ ఉండాలని చెప్పి రూ.5లక్షల చొప్పున ఇన్సూరెన్స్ పెట్టిన ఏకైక ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వం.

(బ్రెజరీ బెంచ్ నుండి హర్షధ్వనాలు)

నేను ఎమ్.ఎల్.ఎ.గా ఉన్నప్పుడు కరీంనగర్ జిల్లాలో వరదలు వచ్చాయి. అప్పుడు ఫరీదుద్దీన్ గారు ఫిఫర్సీస్ మంత్రిగా ఉన్నారు.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ చర్చ.

ముగ్గురు వరదల్లో కొట్టుకుపోయారు. సహాయం చేస్తారా అని అడిగినప్పుడు కూడా ప్రొవిజన్ లేదని చెప్పారు. వారితో కొట్లాడి ఒకలక్షా యాభైవేల చొప్పున ముగ్గురికీ ఇప్పించాము. కాని తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత గొర్రెల కాపరులు పిడుగు పడి చనిపోయినా, గొడ్డు తాటి చెట్టు మీద నుండి పడిపోయి చనిపోయినా, చేపలు పట్టబోయి మత్స్యకారులు చనిపోయినా రూ.5లక్షల చొప్పున ఇన్సూరెన్స్ అమలు చేస్తున్న రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం.

(ప్రెజర్ బెంచ్ నుండి హర్షధ్వనాలు)

మీరందరూ శాసన సభ్యులుగా పని చేశారు. మేము కూడా పని చేస్తున్నాము. నేను 10 సంవత్సరాలు వరుసగా జిల్లాలో బ్యాంకర్ల మీటింగ్ కి వెళ్ళేవాడను. ఎస్.సి, ఎస్.టి.ల గురించిన స్కీములు 100కు టార్గెట్ ఇస్తే 5 కూడా అమలు అయ్యేది కాదు. ఏనాడు బ్యాంకులు డబ్బులు ఇవ్వడానికి ముందుకు రావు, సెక్యూరిటీ పెడితేనే డబ్బులు ఇస్తాయి. ఈ విషయం మా ముఖ్యమంత్రి గారికి చెప్పాము. అన్నా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి, మైనారిటీల కోసం ఇస్తున్న ఋణాలకు రూ.30వేలు మాత్రమే సబ్సిడీ ఉంది. దీనిని కొంత పెంచుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది, బ్యాంకర్ల పెత్తనం తగ్గించాల్సిన అవసరం ఉంది అని చెప్పినప్పుడు, కడియం శ్రీహరి గారిని, నన్ను, జోగు రామన్న గారిని, చందూలాల్ గారిని పిలిపించి కమిటీ వేసి బ్యాంకుల పెత్తనం తగ్గించి డైరెక్ట్ గా వారికి సపోర్ట్ గా ఉండే విధంగా చేయమని చెప్పి మేము ఎకనామిక్స్ సపోర్ట్ స్కీమును ఏర్పాటు చేశాము. దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా లక్ష రూపాయలు తీసుకుంటే ఎనభైవేల రూపాయల సబ్సిడీ ఉన్న రాష్ట్రం ఈ దేశంలో ఎక్కడా ఉందా? అది తెలంగాణ రాష్ట్రం కాదా అని అడుగుతున్నాను.

(ప్రెజర్ బెంచ్ నుండి హర్షధ్వనాలు)

1.20 ము. 2016-17 సంవత్సరంలో ఈ విషయాలను డిజైన్ చేయాలని అనుకున్నాము. కనుక ఇంతకుంటే గొప్పగా ప్లాన్ చేయాలనే వాటిని పెట్టలేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వ్యవసాయదారుడు భూమిని కొనుగోలు చేస్తే సాదా కాగితంపై వ్రాసుకుంటారు. అదే విధంగా తండ్రి చనిపోతే కొడుకుకి ఆ భూమి సంక్రమించాలి. కానీ, ఎక్కడ కూడా రూ.20,000 నుంచి రూ.30,000 లంచం ఇస్తే తప్ప పాత తేదీల్లో వారి భూములు, వారి పేరుపై వచ్చే ఆస్కారం లేదు. అంటే మేము ఆలోచిస్తున్న తీరును అర్థం చేసుకోవాలని తెలియజేస్తున్నాను. 11లక్షల మంది రైతాంగానికి రూపాయి ఖర్చు లేకుండా, ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా, ఏ భేదం లేకుండా సాదా బైనామాల భూములపై వారికి హక్కులు కల్పిస్తున్న రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ విధంగా ఎక్కడా జరుగుతున్నదా అధ్యక్షా.

గతంలోనేను ఫ్లోర్ లీడర్ గా ఉన్నప్పుడు ఓ ముఖ్యమంత్రి గారిని దరఖాస్తు ఇవ్వడానికి హార్వీరావు గారు, నేను దరఖాస్తును ఇచ్చాము. అయ్యా, మీరు ఆంధ్రప్రదేశ్ కంటెక్స్ట్ చూస్తున్నారు, కాని తెలంగాణ కాంటెక్స్ట్ చూసే ప్రయత్నం చేయండి అని అడిగాము. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో నీరు ఉంటాయి. కాని ఈ ప్రాంతంలో నీరు ఉండవు. కనుక గుజరాత్ రాష్ట్రంలో 2 ఎకరాలకు గ్రీన్ హౌస్ కల్టివేషన్ కోసం ఉందని వారు చెబితే, మేము వెళ్లి దరఖాస్తు అందచేస్తే 20కుంటలకు ఇచ్చారు, తప్ప ఒకటే రాష్ట్రం ఒకటే పద్ధతని చెప్పారు. కాని కరవుకి నిలయమైన నీరు దొరకని తెలంగాణకు కనీసం రెండెకరాలకు కూడా ఇవ్వలేదు. ప్రస్తుతం మూడెకరాల గ్రీన్ హౌస్ కల్టివేషన్ కి జీ.ఓ. ఇచ్చిన మాట వాస్తవం కాదా, నాకు తెలిసి ఒకరైతుకి 75శాతం, రెండు లక్షలకు పైబడి సబ్సిడీ ఇచ్చిన రాష్ట్రం ప్రపంచంలోనే, మన తెలంగాణ రాష్ట్రమని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా హార్టికల్చర్ విషయాల్లో కూడా అనేక పనులను చేశాము. కాని వాటి జోలికి పోను.

గౌరవసభ్యులు నిన్న అడిగినందున ఈ విషయాలను తెలుపుతున్నాను. గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు నిజామాబాద్ జిల్లాలోని ఎర్రజొన్న రైతులు నష్ట పరిహారం అందివ్వమని వెళితే ఫైరింగ్ చేశారు. ఎందుకు ఈ విషయాలను చెబుతున్నానంటే, మానవత్వానికి జీ.ఓ.లు, రూల్స్ మానవులు పెట్టుకున్నవే తప్ప, దేవుడు జీ.ఓ.లు వ్రాయడు. కాని ఆనాడు ఈ విషయాలపై ఎన్నిసార్లు వేడుకున్నా జీ.ఓ. ఇవ్వడానికి ప్రోసీజర్ లేదని చెప్పారు. కాని తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రజలను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో మానవత్వంతో జీ.ఓ.ను ఇచ్చింది.

(కొంతమంది టి.ఆర్.ఎస్.సభ్యుల నుంచి హర్షధ్వనాలు)

మార్కెట్లలో హమాలీల రేట్లు పెంచడం కానీ, మార్కెట్ కమిటీల్లో రిజర్వేషన్లు ఇవ్వడం కానీ, మహిళలకు కూడా రిజర్వేషన్లను ఇవ్వడం కానీ, అదే విధంగా రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న వారికి గత ప్రభుత్వాలు ఒకటిన్నర లక్ష రూపాయలు ఇచ్చిన విధంగా కాకుండా ఆరు లక్షల రూపాయలు ఇస్తున్న విషయంలో కాని, జర్నలిస్టులకు, న్యాయవాదులకు వందకోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం కాని, ట్రాక్టర్లు, ఆటోలపై పన్నులను రద్దు చేసిన విషయాల్లో కాని ఈ విధంగా 350 నిర్ణయాలను తీసుకున్నాము. వాటిని నేను చదవడం లేదు.

సంవత్సరం క్రితం ముఖ్యమంత్రి గారు మా అందరికీ సమావేశం ఏర్పాటు చేసి తెలంగాణ రాష్ట్రం బంగారు తెలంగాణ బాటలో వెళ్ళాలంటే, గ్రామీణ ప్రాంత ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడకుండా, నూటికి తొంభై శాతమని అణగారిన వర్గాలు ఉన్నాయని చెబుతున్నామో,

తెలంగాణ రాష్ట్రం అణగారిన వర్గాలకు నిలయమని చెబుతున్నామో, వారి అభివృద్ధి లేకుండా వారి జీవితాలను మార్చకుండా, బంగారు తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధ్యం కాదు కదా అని అన్నారు. అన్ని కులాలను, అన్ని కుల వృత్తుల వారితో సమగ్రంగా మాట్లాడి మొత్తం ఫీడ్ బ్యాక్ తీసుకుని నాకు సబ్మిట్ చేయమని తెలిపారు. కొన్ని వృత్తులు మరుగున పడిపోయాయని, కొన్ని వృత్తులు గొప్పగా ఉన్నాయని, వాటిని విభజించామని చెప్పినప్పుడు ఆ పనిని మేము చేశాము. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్న వారిలో సర్వీస్ ఓరియంటెడ్ వృత్తులు, అసెట్ క్రియేట్ చేసే వృత్తులుగా విభజించుకున్నాము. ప్రపంచంలో ఎక్కడ ఉన్నా, అమెరికా, జర్మనీ, తెలంగాణలో ఎక్కడ ఉన్నా, క్షురం చేసుకోవలసిందే, ఆ వృత్తి ఉండవలసిందే అధ్యక్షా. ఏ కులం వారు క్షురం చేస్తారన్న విషయాన్ని పక్కన పెడితే, ఆ వృత్తి మాత్రం మనుషులు ఉన్నంత కాలం ఉంటుంది. బట్టలు ఉతికే వృత్తి ఆ కులం వారే చేస్తారా, లేకవేరే కులం వారు చేస్తారా అన్నప్పుడు ఏ ప్రాంతంలోనైనా చేయవలసిన పనే అది. వీటిని సర్వీస్ ఓరియంటెడ్ వృత్తులంటారు. అవి నాయి బ్రాహ్మణులు, రజకుల వృత్తులు తదితరాలు కావచ్చు. మారిన పరిస్థితుల్లో టెక్నాలజీని వీరికి అనుసంధానం చేసి, ఏ విధంగా వారికి సపోర్టు చేయవచ్చునే విషయాలను చూస్తున్నాము. అంటే సపోర్టు చేయడమంటే ఆ కులాన్నో, వృత్తినో సపోర్ట్ చేయడం కాదు. వారికి సపోర్ట్ చేయడమంటే, తెలంగాణ ప్రజలకి సపోర్ట్ చేసినట్టేనని అధ్యక్షా.

“పోతాండా పోతాండా తంబి మురికి కాలవమీద బండమీద కూర్చోబెట్టి క్షురం చేస్తాను తంబి, గింత అన్యాయం ఉంటదా. పోతాండా పోతాండా తంబి మూసి నదిలో బట్టలు ఉతుకున్నా తంబి రోగొలోస్తాయి తంబి” అంటాడు. అంటే, బట్టలు తెలంగాణ ప్రజలవి, క్షురం తెలంగాణ ప్రజలది. కనుక ఈ రెండింటి విషయంలో నాయిబ్రాహ్మణ వృత్తిని మోడల్ చేయడానికి, రజకు వృత్తిని మోడల్ చేయడానికి రూ.500కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. బయటి వారు వచ్చి ఈ వృత్తులను పెట్టుబడి పెట్టి చేసుకుంటున్నారు. కనుక ఆ పెట్టుబడిని పెట్టేందుకు ఆ పథకాన్ని తెచ్చాము. చాలామందిని ఎందుకు వృత్తిని ఆపేస్తున్నావని అడిగితే పెట్టుబడి లేదని అంటున్నారు. కనుక వేరే కులంవారు వచ్చి దుకాణాలను పెట్టిన ఆశ్చర్యపోవాల్సిన అవసరం లేదు. కనుక నాయిబ్రాహ్మణుల కోసం ఆ స్కీమ్ను తెస్తే కొంతమంది కామెంట్స్ చేస్తున్నారు. ఏంటి ఇటువంటి పనులు చేసుకుంటారా అంటున్నారు. ఇంత దుర్మార్గమా అధ్యక్షా. అనూస్ సంస్థను ఎవరు పెట్టారో ఒకసారి గమనించండి. ఇటువంటివి అనేక విషయాలు ఉన్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇంకా

వృత్తిని నమ్ముకుని బ్రతుకుతున్నవారు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి ఆర్థికంగా సపోర్ట్ చేసి, టెక్నాలజీని వాడుకుని, వారు గొప్పగా బ్రతికే విధంగా చేసే సంకల్పం తప్పా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు ఈ విధంగా కించపరుస్తున్నారు. ఒకనాడు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రైతులు వృత్తులను నమ్ముకుని బ్రతికిన విషయాలను నా చిన్నతనంలో చూశాను. ఆనాడు రజకులకు అన్నం పెట్టేవాళ్లము. ఆనాడు నాయి బ్రాహ్మణులకు వడ్డీ ఇచ్చేవాళ్లము. కుమ్మరులకు ధాన్యం ఇచ్చేవాళ్లము. ఆ విధంగా అల్లుకుని బ్రతికిన బ్రతుకులను మనం చూశామని తెలియజేస్తున్నాను. కాని వారిని ఈ రోజు చిన్నచూపు చూసి ఆ ప్రజల్ని కించపరచే ప్రయత్నం చేయవద్దని తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అసెట్ క్రియేట్ చేసే వృత్తులు రెండవ రకం వృత్తులని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయాన్ని తెలియజేస్తాను. డా.బి.వి.రావు తెలంగాణ బిడ్డ, యాదవ సోదరుడు, పాతబస్తీలో ఉండేవారు. మాములు రాజేంద్రనగర్ కాలేజీలో అటెండర్ వృత్తిలో పనిచేస్తుండేవారు. ఒకసారి అమెరికన్లు ఆ కాలేజీకి వచ్చినప్పుడు ఆయన్ని అమెరికాకి తీసుకువెళ్లారు. అక్కడ ఉన్న కోళ్లఫారాల గురించి వాళ్లు తెలిపిన విషయాలతో ఇక్కడకు వచ్చి ఆయన పౌల్ట్రీ ఫార్మ్ పెట్టారు. ఈ దేశంలో పౌల్ట్రీ పితామహుడు ఎవరంటే డా.బి.వి.రావు అని అంటారు. నా స్వానుభవాలను తెలుపుతాను. 1985వ సంవత్సరంలో చదువు పూర్తయ్యింది. మా నాన్న మూడేకరాల భూమిని అమ్మి డబ్బులు ఇస్తే పురుషోత్తం గారి పెద్దలో కోళ్లఫారాలను పెట్టిన విషయం తమరికి తెలుసు అధ్యక్షా. ఏవరూ చూసినా ఇంత చదువు చదువుకుని కోళ్ల ఫారం పెట్టినపు, ఈ మురికిలో పనిచేస్తావా అన్నారు. నాకు ఇది అన్నం పెడుతున్నది, ఇది నా వృత్తి, నా ఆత్మగౌరవాన్ని పెంచింది, దయచేసి కించపరచే ప్రయత్నం చేయకండి చెప్పాను. కాని 85వ సంవత్సరంలో కోళ్ల ఫారం పెట్టి, ఈ స్థాయికి వచ్చాను. కోళ్ల ఫారం అంటే, వాసనే కావచ్చు, నాజుకే కావచ్చు. కాని కోళ్ల ఫారం నాకు సంపదను ఇచ్చింది. ఇది కోళ్ల ఫారం నన్ను ఇక్కడికి దాకా తీసుకువచ్చింది. 2014 సంవత్సరంలో ఎన్నికల సమయంలో పదిహేను రోజులపాటు దేశమంతా తిరిగాము. రెండవసారి ఏ. రవీంద్ర్ గారు కూడా వచ్చారు.

1.30 ము. మొదలమేము కర్నూలు జిల్లా, ఉడిపి, పూణే వంటి అన్ని రాష్ట్రాలను తిరిగివచ్చాము. కర్నూలు జిల్లాలో ఒక గొర్రెల ఫాము దగ్గరకు పోయాము. అక్కడ ఉన్న రెడ్డిని ఈ ఫామ్ వల్ల ఏటా ఎంత ఆదాయం వస్తుందని అడిగాను. ఈ సంవత్సరం రూ.78లక్షల ఆదాయం వచ్చిందని చెప్పాను. గొర్రెల ఫామ్లకు

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ చర్చ.

కూడా రూ.78లక్షలు మస్తాయా అని ఆశ్చర్యపోయాను. వాళ్లు లెక్కలన్నీ చూపించారు. నేను అన్ని రాష్ట్రాలకు వెళ్లి, అన్ని బిజినెస్లు చూసి వచ్చాను. అన్నింటిలో కెళ్లా నాకు వందుల పెంపకం బిజినెస్ బాగా వచ్చింది. గొర్రెల ఫామ్, బర్రెల ఫామ్ ఇవన్నీ చూసిన తర్వాత అన్నింటి కంటే లాభదాయక బిజినెస్ ఏమంటే వందుల ఫామ్మని తేలింది. ఇంతలోనే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చింది, అందుకే దాన్ని పెట్టలేదు. నిన్నటి నుంచి ఫీస్బుక్లో విమర్శలను చూస్తున్నాను. ఎంత బాధ అనిపిస్తుంది. మీరు ఒకసారి లెక్కలను చూడండి. మీరు ఎప్పుడూ అదే ఆలోచనలో ఉంటారు కాబట్టి ఈ రోజు ఈ రాష్ట్రం ఇలా అయిపోయింది. మీకు విజన్ లేదు. వృత్తుల మీద గౌరవం లేదు. ప్రజల మీద, ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించాలనే తపన లేదు. కాబట్టి ఇవాళ మీ పుణ్యమా అని రాష్ట్రం ఈ విధంగా ఉన్నది. గుర్తుపెట్టుకోండి. దాన్ని సరిచేసుకునే ఆలోచనలో మేము ఉన్నాము.

రాష్ట్రాల అభివృద్ధిలోనే దేశ అభివృద్ధి ముడి పడి ఉందని ప్రధానమంత్రిగారు అన్నారు. కుటుంబాల అభివృద్ధిలోనే, తెలంగాణ రాష్ట్ర అభివృద్ధి ముడిపడి ఉందని నేను అంటున్నాను. తెలంగాణలో పది లక్షల ఐ.టి. ఉద్యోగాలు మీరు ఇస్తారా అని విమర్శిస్తున్నారు. చదువు అంటే ఉద్యోగమా? బ్రతుకు అంటేనే ఉద్యోగమా? అభివృద్ధి అంటేనే ఉద్యోగమా? ప్రపంచం ఏమి లేదా? అమెరికాలో కూడా కొన్ని సమస్యలు ఉంటాయి. ఆస్ట్రేలియాకు రండి గొర్రెల పెంపకం ఎలా ఉంటుందో చూపిస్తాను. జి.ఎస్.డి.పి ద్వారా వేల కోట్ల సంపద ఏ విధంగా వస్తుందో, అదే విధంగా వేల కోట్ల రూపాయలు గొర్రెల పెంపకం, మేకల పెంపకం ద్వారా వచ్చే ఆస్కారం ఉంది. మీకు ఈ విషయం తెలియదు. మీరు విజువలైజ్ చేయలేదు. వాళ్లు సైపుర్యాం ఉన్నది. లోన్లు ఇవ్వడం లేదు. వాళ్లు ఆర్థికంగా జీవనం గడుపలేకుండా పోతున్నారు. గొర్రెల కాపరులకు ఆర్థిక ప్రేరణ ఇవ్వగలిగితే, వాళ్లు సైపుర్యాన్ని ఇన్వెస్ట్మెంట్ చేసుకొని గొప్పగా అభివృద్ధి చేసుకునే ఆస్కారం ఉందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. దీని ద్వారా ఇరవై వేల కోట్ల సంపద సృష్టిస్తామని చెప్పారు. ఆ సంపద ఇరవైవేల కోట్లు కాకపోయినా, ఒక రూ.5వేల కోట్లు తక్కువగా వేసుకున్నా పదివేల కోట్లు సంపదను సృష్టించవచ్చు. గుజరాత్లో వైట్ రెవెన్యూషన్ వచ్చింది. అప్పుడు కూడా ఇలాగే మాట్లాడారు. ఇవాళ దానికి దేశంలోనే గొప్పపేరు వచ్చింది.

ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి గారు ఎం.పి.గా ఉన్నప్పుడు పి.వి.నరసింహారావుగారు ప్రధానమంత్రిగా ఉండేవారు. పశువులు, గొర్రెలు, మేకలు, చేపల విషయంలో కైకలూరు నుంచి ఒక టీమ్ ప్రధానమంత్రి దగ్గరకు పోయి మాకు ఒక స్పెషల్ ప్లెట్ కావాలని

డిమాండ్ చేసినట్లుగా పేపర్లలో చూశాను. చేపలు ఎంత సంపదను సృష్టిస్తాయో కైకలూరుకు పోతే తెలుస్తుంది. ఇవాళ వీటి విషయంలో మనం శాస్త్ర విజ్ఞానాన్ని అడాప్ట్ చేసుకొని శాస్త్రీయంగా పెంచగలిగితే వేల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించే ఆస్కారం ఉన్నది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో బ్లూ రెవెన్యూషన్ ద్వారా వేల కోట్ల రూపాయలు వచ్చే అవకాశం ఉన్నది. మత్స్య సంపద ద్వారా వేల కుటుంబాలను, లక్షల కుటుంబాలను ఆదుకునే ఆస్కారం ఉన్నది.

నేను పది సంవత్సరాలుగా శాసనసభకు వస్తున్నాను. బడ్జెట్ ప్రవేశపెడుతున్నప్పుడు మేము మేమే మాట్లాడుకున్నాము తప్ప ? ఎవ్వరు మమ్మల్ని పట్టించుకునే పాపాస పోలేదు. మూడు సంవత్సరాల కాలంలో ఈ సారి పెట్టిన బడ్జెట్లో ప్రజల బ్రతుకు ఉందని భావించాము. క్రికెట్ ఆట టి.విలో వచ్చినప్పుడు ప్రజలు ఎలాగైతే టి.విల ముందు కూర్చుంటారో, ఈ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టే సందర్భంగా అలా ప్రజలంతా టి.విల ముందు కూర్చోని చూశారు. మీకు ఈ విషయం తెలియదు. బడ్జెట్ పెట్టిన తర్వాత పల్లెల నుంచి ప్రజలు వచ్చినప్పుడు ఆ ప్రజల కళ్లలో ఉన్న ఆనందం మేము చూశాము.

(కొంతమంది కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఇదే మీకు మాకు ఉన్న తేడా. మీరెవరూ పదవి కోసం ఆరాటపడుతున్నారు. తెలంగాణను బాగు చేసుకోవాలని మేము ఆరాటపడుతున్నాము. ఇన్నాళ్లుగా మీ నిర్లక్ష్యానికి గురైన ప్రజలు, ఈనాటికి కూడా బిక్కుబిక్కుమని ఉంటున్నారు. వారికి అండగా మేమున్నాము. తెలంగాణను ఉత్తిగా తెచ్చుకోలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సుమారు 14,15 సంవత్సరాలుగా ప్రజల జీవితాలతో పెన వేసుకొని, ప్రజల కన్నీళ్లు, కష్టాలను చూసిన బిడ్డలుగా, తెలంగాణ రాష్ట్రం వస్తే ప్రజల కన్నీళ్లు, కష్టాలకు పరిష్కారం చేయాలనే కర్తవ్యం మా భుజాల మీద ఉంది కాబట్టి, అంత లోతుల్లోకి పోయి ఈ ప్రయత్నం చేస్తున్నాము తప్ప, మీ లాగ ఎన్నికల కోసం బడ్జెట్ పెట్టడం వంటివి మేము చేయడం లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎన్నికల ఓరియంటేషన్ లేదు, పవర్ ఓరియంటేషన్ లేదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి పీపుల్ ఓరియంటేషన్ ఉంటుంది.

ప్రజలు, ప్రజల సమస్యల పరిష్కారమే ఇతి ఉత్తంగా మా నిర్ణయాలు, మా ఆచరణ, మా ప్రయత్నం ఉంటుంది తప్ప, దానికి భిన్నమైనటువంటి ఆచరణ ఉండదని చెబుతున్నాను. యావల్ తెలంగాణ ప్రజానీకం ఆసక్తిగా ఈ బడ్జెట్ కోసం ఎదురు చూశారు. ఎందుకంటే ఈ బడ్జెట్లో వాళ్ల బ్రతుకు కూడా ఉందని, వాళ్ల

ఎదుగుదల కూడా ఉందని భావించారు. కొన్ని కులాలకు మీరు గుర్తింపు ఇవ్వలేదు, కనీసం కుల సర్టిఫికేట్లను కూడా ఇవ్వలేదు. తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత నేను ముఖ్యమంత్రిగారితో చెప్పి వాళ్లందరిని కూర్చోపెట్టి కుల సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చాను. మోస్ట్ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ ల క్రింద నుమారు 40,50 కులాల ఉన్నాయి. వాళ్లకు ఆర్థికంగా కొంత తోడ్పాటు అందించాలని చెప్పి మొట్టమొదటిసారిగా రూ.1000కోట్లు బడ్జెట్ పెట్టినటువంటి రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం.

1.40 శ్రీ కె. చంద్ర శేఖర్ రావు :- అధ్యక్ష చిన్నా రెడ్డి గారు మ. నాకు మంచి మిత్రులు. ప్రతిపక్ష నాయకులు జానా రెడ్డి గారు కొన్ని విషయాలు మాట్లాడారు. ప్రధాన ప్రతిపక్షం, ఇన్ని సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసిన పార్టీ నుంచి ఇలాంటి మాటలు నేను ఆశించ లేదు. బాధ కలిగి చెబుతున్నాను. ఆ రోజు నేను సభలో లేను, టి.వి.లో విన్నాను. నేను వెంటనే వ్రాసుకున్నాను. ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను పరిపుష్టం చేసే లోతుల్లోకి ఎలా వెళ్లాలి, ఎలా అధ్యయనం చేశాము, దానికి ఎలాంటి ప్రతిపాదన పెట్టామని చెప్పారు. ఊళ్లలో ఉండే యాదవులు, చేపలు పట్టేవారు, రకరకాల వృత్తులు చేసుకునేవారు, హైదరాబాద్ లో ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు చదివే బడ్జెట్లో మేము మొట్టమొదటిసారి కనిపిస్తున్నామని వారు ఫీలైన విషయాన్ని చెబితే, ఎందుకో అది మీకు పడడం లేదు. జానా రెడ్డి గారు ఎం.బి.సి. లు అంటే ఎవరని ప్రశ్నించారు. నా దగ్గర రికార్డు ఉంది. I am challenging it. ఎం.బి.సి.లకు వెయ్యికోట్ల రూపాయలు ఎలా ఖర్చు పెడతారని ప్రశ్నించారు. Your Leader is on record. ఇదా ప్రతిపక్ష నాయకుడు అడిగే ప్రశ్న? వాస్తవాలు ప్రజలకు తెలియాలి.

కరెంటు విషయంలో తట్టుకోలేక పోతున్నారు. తట్టుకోలేక డిస్కంట్లో ఇప్పటికే పది వేల కోట్ల రూపాయల అప్పుల్లో ఉన్నారు. మరొకనాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు డిస్కంట్ మీద అప్పు కావాలి. ఎక్కడి నుంచి తెస్తారని అంటారు. నవ్యాలో, ఏడూలో అర్థం కావడం లేదు. డిస్కంట్ అప్పుల గురించి సామాన్య మానవుణ్ణి అడిగినా చెబుతాడు. నేను స్వయంగా ఢిల్లీకి వెళ్లి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన ఉదయ్ స్కీమ్ లో 12వేల కోట్ల రూపాయల అప్పులు డిస్కంట్ లకు ఉంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము టేకోవర్ చేసింది. గవర్నర్ గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపి తీర్మానానికి సమాధానం చెబుతూ, ఇదే సభలో నేను చెప్పాను. I am on record. డిస్కంట్ అప్పులు మనం తీసుకున్నాము, ఆ తీసుకున్న దరిమిలా కేంద్రం ఇచ్చిన వెసులుబాటు, బాండ్లను ఆర్.బి.ఐ. మన తరపున ప్రవేశ పెడితే, దేశంలో ఉన్న బ్యాంకులన్నీ క్యూ కట్టి తీసుకున్నాయని ఇదే

సభలో చెప్పాను. తెల్లారేసరికి ప్రతిపక్షాలు డిస్కంట్ లకు అప్పు దేనికనే విధంగా మాట్లాడారు. వారి పరిజ్ఞానానికి వందనాలు. అర్థ సత్యాలు, అసత్యాలు ఎలా ఉంటాయంటే, వారికి ఎవరు వ్రాసి ఇచ్చారో ఏమో నాకు అర్థం కాలేదు. నార్త్, సౌత్ గ్రేడ్లు కన్స్ట్రక్టావాలి. దానికోసం మొట్టమొదటిసారిగా వచ్చిన అవకాశం సోలాపూర్, రాయచూర్ లైన్. ఆ రోజుల్లో రాత్రుల్లో చిమ్మ చీకట్లుంటే విద్యుత్ కోతల మీద రాజీవ్ రూదారి బండకీ పిలుపును ఇచ్చి, నేను కూడా స్వయంగా అందులో పాల్గొన్నాను, తమరు కూడా అందులో పాల్గొన్నారు. లక్షలాది మంది ప్రజలు పాల్గొన్నారు. దాని దరిమిలా ఇదే శాసనసభలో ఇదే కారిడార్ లో టి.ఆర్.ఎస్. ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు వెళ్లి అప్పటి ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారిని 1,000 మెగావాట్లు కారిడార్ కొనండి, లేదంటే చచ్చిపోతామని బ్రతిమిలాడితే, ఆయన ఎమ్.ఎల్.ఎ.ల మీద నుంచి నడుచుకుంటూ వెళ్లిపోయారే తప్ప కొనలేదు. అది వారి జ్ఞానం.

మనం పవర్ కొనే కారిడార్ కేవలం నార్త్ ఇండియా నుంచి మాత్రమే. సౌత్ ఇండియాకు పవర్ లేదు. కర్నాటక, కేరళ, తమిళనాడుల్లో పవర్ షార్ట్ చేశారు. లభ్యత ఉండంటే, ఉత్తర భారత దేశం నుంచి కొనాలి. దాని మీద వాగ్దా గ్రేడ్ వస్తే జనారెడ్డి గారు మాట్లాడిన దానికి ఏమి సమాధానం చెప్పాలో అర్థం కాలేదు. వారు ఏమి అడిగారంటే, మీరు డిచ్ పల్లి, వాగ్దా గ్రేడ్ లో ఛత్తీస్ గుడ్ లతో చేసుకున్న ఒప్పందము 1,000 మెగావాట్ల అయినా 2,000 మెగావాట్లకు లైన్ బుక్ చేసుకున్నారు. ఇది వృధా ఖర్చు అంటారు, ఇది వృధా ఖర్చు చెప్పండి?

తెలంగాణ రైతాంగానికి, తెలంగాణ పారిశ్రామిక వేత్తలకు, తెలంగాణ ప్రజలకు నిరంతర విద్యుత్తును సప్లై చేయాడానికి అవసరమైతే 10, 20 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వము వెనుకకు పోదని చెప్పాము. దాని ప్రకారమే కొన్నాము. ఆరోజు మీకు ముందు చూపు లేదు. కానీ మాకు ముందు చూపు ఉంది. కాబట్టి, రేపు రాబోయే సమస్యలను గుర్తు పెట్టుకొని ముందుకు వెళుతున్నాము. ఛత్తీస్ గుడ్ నుంచి ఎక్కడ వరకు చేసుకున్నారు, అంటే ఇది ఇంటర్ లింక్. పవర్ గ్రేడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (పి.బి.సి.ఐ.ఎల్.) అనేక రాష్ట్రాలకు పవర్ సప్లై చేస్తుంది. మనకు ఏదైనా పి.పి.ఎ. ఉంటేనే మనం ఆ కారిడార్ బుక్ చేసుకోవడానికి అవకాశం ఇస్తారు, లేకపోతే ఇవ్వరు. ఈ విషయాన్ని కరెంటు డి.ఇ.ని అడిగినా చెబుతాడు. ఈ మాత్రం మీరు ఎందుకు తెలుసుకోలేకపోతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. 500 మెగావాట్లు ఎక్కువ అవసరం అయితే మనం ఇంకో రాష్ట్రం నుంచి కొనుక్కోవాలి.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ చర్చ.

You should have a space in the corridor. It is the minimum wisdom that one has to have. ఆ రోజు నేను సభలో ఉండి ఉంటే అప్పుడే చెప్పేవాణ్ణి. ఇవన్నీ విని చాలా బాధ పడ్డాను.

మిత్రులు కిషన్ రెడ్డి గారు ఎప్పటిదో 40 సంవత్సరాల క్రితం ఉపన్యాసం చెబుతారు. ప్రతి మనిషి మీద ఇంత అప్పు ఉంది అంటున్నారు. అదో కథ అయిపోయింది. నేను టూకీగా చెబుతున్నాను. I am reiterating because I wanted to be on record. ఇది ప్రగతి విషయంలో అవగాహన లేని వారు చెప్పే మాట. నీతి ఆయోగ్ సమావేశంలో నేను, ఫైనాన్స్ సెక్రటరీ గారు, చీఫ్ సెక్రటరీ గారు పార్టీసిపేట్ చేస్తే ప్రధాన మంత్రి గారు స్వయంగా చెప్పారు.

بہار میں ملک وکال کے لئے کھلے ہوئے کھلیں اور حکومت کو باہر کی حکومتوں کی مثالوں سے متاثر نہ ہونے دیا جائے۔

సంసాధన్ అంటే వనరులు. అనుకున్న అభివృద్ధి జరగాలంటే, మనం ఇంతింత జంప్ తీసుకుంటే కాదు, ఇంత జంప్ తీసుకోవాలని వాళ్లనాయకుడు ప్రధాన మంత్రి గారు చెప్పారు. వారే ఇంత క్వంటమ్ జంప్ తీసుకోవాలని చెప్పారు. ప్రపంచమంతా ఆయన్ను పొగుడుతున్నది. 0.5 శాతం అడిషనల్ గా ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎమ్. కూడా ఇచ్చారు. ఇప్పుడు మనకు కమిటీ వేశారు. దయచేసి గౌరవ సభ్యులందరికీ కూడా ఈ నాలెడ్జ్ అవసరమని చెబుతున్నాను. ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎమ్. అనే చట్టం మన దేశంలో కరెక్టుగా ఉందా, దాంతో మన కాళ్లు మన చేతులు మనమే కట్టేసుకుంటున్నామా?

మావో ఆధ్వర్యంలో విప్లవం సాధించిన చైనా కంప్లీట్ గా రివర్స్ చేసుకున్నారు. ఆ కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతము పనికిమాలిందని ప్రక్కన పెట్టి ప్రపంచం మొత్తానికీ వాకిలి తెరిచి, ఈరోజు అమెరికాను కూడా డామినేట్ చేసే స్థాయికి వెళ్లింది. ఈరోజు వారికి 11 లక్షల బిలియన్ డాలర్ల ఎకానమీ సాధించారు, ఎందుకంటే పాత వద్దతికి పాత రుణాలు కాబట్టి అని తెలియజేస్తున్నాను. అదే వద్దతిలో ఈరోజు దేశ ప్రధాన మంత్రి మోదీ గారు కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అదే మాట చెబుతున్నారు. అదే మేము చేస్తుంటే అప్పు తెచ్చారు, మనిషికి ఇంత అప్పు ఉంటుందని మాట్లాడతారు. అప్పు తేవడమే కాదు, During this Financial Year the Hon'ble Minister for Finance has proposed to pay back an amount of Rs.20000 crores of loans. 20 వేల కోట్ల రూపాయల అప్పులను కూడా బడ్జెట్లో భాగంగా ఈ సంవత్సరం మనం చెల్లిస్తున్నాము. ఇది నిరంతర ప్రక్రియ, ఎలా అవ్ లోడ్ చేస్తూ ఉంటామో, ఎలా పేమంట్ అవుతుందో, అలాగే మనకు ఎలిజిబిలిటీ

వస్తుంది. మేము తీసుకుంటాము. It is a dynamic situation. కిషన్ రెడ్డి గారు ఏమన్నారంటే, గొర్రెల స్కీము మంచిదే అభినందిస్తున్నాను, ఇది మొత్తం కేంద్ర స్కీము. ప్రధాన మంత్రి గారికి కూడా ఒక గొర్రెను, గొంగళిని ఇవ్వాలని కిషన్ రెడ్డి గారు అన్నారు. కిషన్ రెడ్డి గారు సలహా, ఏదైనా చెబితే బాగుండాల్సి. దయచేసి ఇలాంటివి చెప్పకండి.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి(అంబర్ పేట):- ఈ స్కీమ్ లో మీకు కొంత కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఫైనాన్స్ చేస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా సహాయం చేస్తోందని చెబితే ఏమి కొంప మునిగి పోతుందని అన్నానే తప్ప, ఇది మొత్తం కేంద్ర ప్రభుత్వం స్కీమ్ అనలేదు. మీరు రికార్డ్ చూడండి.

శ్రీ కె. చంద్ర శేఖర్ రావు:- అధ్యక్ష, నన్ను అన్యధా భావించ వద్దు. ఇందులో ఒక్క అణా కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వానిది లేదు. ఇది వంద శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన సొంత బడ్జెట్ నుంచి యాదవ సోదరుల అభివృద్ధి కోసం, రెండున్నర సంవత్సరాల్లో యాదవ సోదరులు 20 వేల కోట్ల రూపాయల సంపదను సృష్టించడం కోసం 75 శాతం సబ్సిడీతో ఇస్తున్న స్కీము ఇది. అయినా వారు గమనంలోకి తీసుకోకుండా మాట్లాడుతున్నారు. నాది ఒక్కటే ప్రార్థన, వాస్తవాలు మాట్లాడుకుందాము. ఈ రోజు ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు చెప్పిన విషయాలకు నా మిత్రులు చిన్నారెడ్డి గారు ఎర్ర జొన్నలు, సన్న బియ్యము, చేప పిల్లలు, గొర్రె పిల్లలని వెటకారం చేస్తున్నారు. చేప పిల్లలు, గొర్రె పిల్లలను సోకే వారు మనుషులు కాదా అధ్యక్షా? పౌల్ట్రీ ఫామ్స్ అనగానే కోడి పిల్లలు. రాజేందర్ గారు తన ధోరణిలో తాను చెప్పారు. Today, Telangana State produces 30-35% of total poultry production of India. At the same time, the Telangana State also produces close to 40% of pharmaceutical productions of India. అనేక రంగాల్లో ఉన్న వాటిని తీసుకొని ఆర్థిక మంత్రి గారు బడ్జెట్ లో ప్రతిపాదించారు. అలాంటివి చర్చించండి. మంచి చెప్పండి తీసుకుంటాము. అప్పు చేస్తే తప్పు అన్నట్టుగా మాట్లాడము మంచిది కాదు. కరెంటు విషయంలో మీరు అట్టర్ ప్లాస్ అయితే, మేము సూపర్ నెక్సెస్ అయ్యాము.

1.50 | ఇది వాస్తవం కాదా? మేము, మీరు చెప్పేది కాదు, దేశం **మ.** | చెబుతోంది. మేము పెట్టిన సంస్థల వల్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి అవుతుందని జానారెడ్డి గారు అంటున్నారు. మీరు ఎక్కడ పెట్టారు? నేను వాస్తవం చెబుతున్నాను. మా ఫ్రిన్సిపల్ సెక్రటరీగా ఉన్న నర్సింగరావును, నేను కేంద్రంలో మంత్రిగా ఉన్న సమయంలో

అప్పుడున్న ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ గారితో చెప్పి సింగరేణిలో ఎమ్.డి.గా, వారిని అపాయింట్ చేయించాను. రేపటినాడు ఎవరు నమ్మినా నమ్మకపోయినా తెలంగాణ విభజన ఖచ్చితంగా జరుగుతుందని నేను అతనికి చెప్పాను. విభజన జరిగిన నాడు సింగరేణి పనికి వస్తుందనీ, సింగరేణి వద్ద డబ్బులున్నాయి, నువ్వు ప్రతిపాదన పెట్టి తీసుకురా నేను కేంద్రంలో పర్మిట్ ఇప్పిస్తానని నర్సింగరావుకి చెప్పాను. కోల్ ఇండియా వాళ్లు “మీ సింగరేణిని మీకు ఇవ్వము, ఎవరికివ్వాలనేది నిర్ణయించేది మినిస్ట్రీ ఆఫ్ కోల్ ఇండియా అని” వారన్నారు. బొగ్గు శాఖా మంత్రిగా నాకు దగ్గర మిత్రులు శిబూసోరెన్ గారు ఉన్నప్పుడు ఆ ప్రాజెక్టు మాకు అవసరం ఉందని వారికి తెలిపాను. శిబూసోరెన్ గారు డైరెక్ట్ గా సింగరేణి 1200 మెగావాట్స్ పవర్ కిక్లియర్స్ ఇచ్చారు. దానిని నేను తీసుకువచ్చాను. జానారెడ్డిగారు మేము పెట్టాము, మేము పెట్టిన దాని వల్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి వచ్చిందని అంటున్నారు.

ఇన్నిడెంటల్ గా ఆనాడు మీరు ప్రభుత్వంలో ఉన్నారు. గతం మీకు తెలియదు, దాని వెనుక జరిగిన ప్రయత్నం మీకు తెలియదు. నేను వెళ్లి పరకాలలో సభ పెడితే తమరు ఆర్గనైజ్ చేశారు. నలభై నుండి యాభైవేల మందితో సభ పెడితే ఆనాడున్న రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు 100 మెగావాట్స్ కు అనుమతి ఇచ్చారు. ఆ తరువాత దానికి పెద్ద యుద్ధం చేసి టి.ఆర్.ఎస్. పార్టీ తరపున కొట్లాడితే ఉద్యమం ఉధృతికి తట్టుకోలేక కాకతీయ ధర్మల్ ప్రాజెక్ట్, భూపాలపల్లి ఇచ్చారు. జానారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ మేము చేశాము అందుకే వచ్చిందంటే ఎలా? ఎవరు చేశారో ప్రజలకు తెలుసు. అందరికీ తెలుసు.

కొత్త రాష్ట్రం దీనిని ఒక పద్ధతిగా వుండకు తీసుకుపోతున్నాము. రెండవది బడాయి బడ్జెట్ అని, మంత్రిగారు పెద్ద లిస్ట్ చదివారని అంటే ఎలా? ప్రజలకు తప్పుడు సంకేతం పోయింది కాబట్టి అలా తప్పుడు సంకేతం పోకూడదని నేను చెబుతున్నాను.

బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టి విధానం ఎలా ఉంటుందంటే, మొత్తం ఇండియాలోని 29 రాష్ట్రాలు ఇదే పద్ధతి అవలంబించాలి. కేంద్రప్రభుత్వం కూడా ఇదే విధానం అవలంబించాలి. జానారెడ్డిగారు చాలా సంవత్సరాలు మంత్రిగా పని చేశారు. వారికన్ని వివరాలు తెలుసు. ఖచ్చితంగా ఆర్థిక వ్యవహారాల గురించి చెప్పేటప్పుడు బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్ (B.E.) తయారు చేస్తాము. End of the Financial year లో అప్రాప్రియేషన్ కోసం రివెన్యూ ఎస్టిమేట్ (R.E.) ని సమర్పిస్తాము. బి.ఇ.లో ఆక్యురేట్ గా ప్రతి రూపాయికి లెక్క ఉండదు. ఎప్పుడు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినా బడ్జెట్

ఎస్టిమేట్ 15 నుండి 25 శాతం అధికంగా ఉంటుంది. ఆర్.ఇ. అనేది రిచ్ ఆఫ్ ది బడ్జెట్. చీఫ్ సెక్రటరీ, హైమాన్స్ సెక్రటరీలు బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టిన తరువాత బి.ఇ., ఆర్.ఇ.ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. గత సంవత్సరం రూ.1,12,000 కోట్లు ఆర్.ఇ.కి సైచిలుకు చేరుకున్నాము. దాని తరువాత ఈ సంవత్సరం రూ.1, 25,000 కోట్లు ప్లాన్ లో సెల్ మనీ ఖర్చు అయింది. అన్ని రాష్ట్రాలలో మాదిరిగానే మన రాష్ట్రంలో కూడా జరిగింది. కేంద్రంలో కూడా అలాగే జరుగుతుంది. మన రాష్ట్రంలోనే అసమంజసంగా జరిగినట్లు మాట్లాడుతున్నారు.

నేను ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. Let us not curse our own State. మన కొత్త రాష్ట్రాన్ని మనమే శపించకూడదు. అర్థం పర్థం లేని విమర్శ చేయవద్దని రెక్యెస్ట్ చేశాను. కొత్త రాష్ట్రం మంచి జరుగుతుంది. ఓ.కె. పాలిటిక్స్ తరువాత మాట్లాడుకుందాము. ఎన్నికలకు ఇంకా 27 నెలల సమయం ఉంది. అంత తొందర ఎందుకు? మేము తప్పుచేస్తే ప్రజలు మాకు బుద్ధి చెబుతారు. ప్రజలకు ఎవరు ఏమి చెప్పినా నమ్మరు, ప్రజలు చాలా తెలివిగా ఉన్నారు. ఏది చెప్పినా నమ్మే పరిస్థితిలో లేరు. భూమెరాంగ్ అవుతుంది. వేచి ఉండాలి, ఓపిక కావాలి. ప్రభుత్వాన్ని పని చేయనివ్వండి, ఉత్తమమైన సలహాలు చెప్పండి కాని అసహనంగా ఉన్నదీ లేనిది చెప్పడం కరెక్ట్ కాదు.

రాజేందర్ గారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. గ్రామీణ ప్రాంత ఆర్థిక వ్యవస్థను పరిపుష్టం చేసే చర్యలు ఈ బడ్జెట్ లో పటిష్టంగా తీసుకున్నాము. వాటి మీద పది నుండి ఇరవై వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టబోతున్నాము. ఎమ్.బి.సి.లకు ఎప్పుడూ చరిత్రలో లేని విధంగా మొట్టమొదటిసారి రూ.1000 కోట్లు కార్పస్ ఫండ్ ఏర్పాటు చేశాము. వారందరి కన్నీళ్లు తుడుస్తాము. ఎవరెవరు ఆ బాధలో ఉన్నారో వారిని వంద శాతం పూర్తి స్థాయిలో ఆదుకోబోతున్నాము. ఆస్తులు లేవు కాబట్టి బ్యాంకులతో లింక్ లేకుండా సబ్సిడీ మీద వారిని ఆదుకోబోతున్నాము. ఆ కులాలు మొత్తం 108 ఉన్నాయి. వాళ్లు ఎటూ కాకుండా అయ్యారు. చరిత్రలో వారిని ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. మీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రులు మాట్లాడడానికి కూడా సమయం ఇవ్వలేదు. నేను వారిని పిలిపించుకొని ఆరున్నర గంటలు డిస్కస్ చేసి, నాతోపాటు నా డైనింగ్ టేబుల్ మీద అన్నం పెట్టి వాస్తవాలను తెలుసుకొన్నాను. ఆ సమయంలోనేను తమరిని కూడా రెక్యెస్ట్ చేశాను. తమరు కూడా పట్టించుకున్నారు. తమరు, ఆర్థిక మంత్రిగారు కలిసి తమరి నివాసంలో మాట్లాడారు. అన్ని రకాలుగా ఎక్స్ ప్లైజ్ చేశాము.

ఊరికే ఆషామాషీగా చేప పిల్లలు, గొర్రె పిల్లలు అనే తాయిలాలు ఎలక్షన్ కోసం చెప్పలేదు. రాష్ట్రం ఆర్థికంగా బలపడడం కోసం కేటాయించాము. నిజంగా బలపడితే రాష్ట్రం ఆర్థికంగా పరిపుష్టం అవుతుంది. ఎవరు మంచిగా చేస్తే ఎలక్షన్ లో వారికి ప్రజలు ఓట్లు వేస్తారు. మామీద అక్కసు కూడా వద్దని మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణ వచ్చిన తరువాత ఎలక్షన్ జరిగితే మేము ఏ పార్టీతో అలయెన్స్ లేకుండా ఒంటరిగా మా శక్తిని మేము నమ్ముకొని, ప్రజలను నమ్ముకొని మేము ఎలక్షన్ కు పోయాము. ప్రజలు మాకు అధికారం ఇచ్చారు. ఎవరో నామినేట్ చేస్తే ఇక్కడకు రాలేదు, అప్పుసంగా రాలేదు. మాట్లాడితే ఎందుకంత అక్కసు? The people have given us the mandate. You have to have patience. We are in democracy and we are voted to power for full five years. There won't be any preponement of elections as stated by Uttamkumar Reddy outside the Assembly. ఖచ్చితంగా టైమ్ ప్రకారం, పెడ్యూల్ ప్రకారం ఎలక్షన్ జరుగుతుంది. అదే నేను ఆశిస్తున్నాను. మేము సక్రమంగా పనిచేస్తున్నామనే భావన మాకు ఉంది. ఇంకా చాలా ఎక్కువ సీట్లు వస్తాయని సర్వేలు కూడా చెబుతున్నాయి. మాకు రంది లేదు. ఒక పద్ధతిగా ఉందామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి (నాగార్జున సాగర్): అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకటి అర్థం చేసుకోవాలి. మేము అక్కసుతో కాని లేక ప్రభుత్వంలోకి మీరు వచ్చారనే ద్వేషంతో కాని, మేము త్వరగా అధికారంలోకి రావాలి, అధికారంలోకి రాలేదనే ప్రస్టిజన్ లో చెప్పింది కాదు. ఈ విషయాన్ని మొదటగా అర్థం చేసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. రెండు విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎవరు ఫీడింగ్ చేశారో. అక్కడున్న పరిస్థితులు ఇలా ఉన్నాయని, దీనిని అధ్యయనం చేసుకోండి, ఆ రంగం ఇబ్బందిపడకుండా చూడండి, అది చాలా అవసరమైన రంగమని గుర్తు చేస్తూ తెలియ చేశాము. అందులో నేను చెప్పిన విషయాలలో అవాస్తవం ఉంటే అది కాదని నివృత్తి చేయడంలో అభ్యంతరం కాని, తప్పు కాని లేదు. సరిగా అర్థం చేసుకొని సలహా ఇస్తాము, సహకరిస్తాము. ఈ సంవత్సరం డిస్కంప్సలో రూ.10వేల కోట్లు లోటున్నదనేమాట వాస్తవం కాదా? రూ.9800 కోట్లకు, ఉదయ్ స్కీమ్ కు సంబంధం లేదు. ఉదయ్ స్కీమ్ లో చేరిన నాడే మీరు ఒక కామెంట్ చేశారు. అది ఏమంటే కాంగ్రెస్ పుణ్యమా అని మాకు ఇచ్చిన లెటర్ లోనే ఉంది. 27 రాష్ట్రాలు చేశాయి, మీరు చేసుకున్నారు. మీరు కూడా ఆ భారం తగ్గించుకోవడానికి మీరు కూడా చేయవలసిందే. కాని అప్పుడు కామెంట్ చేసినా మేము దానిని ఆనాడు పట్టించుకోలేదు. ఈ

సంవత్సరం ఛార్జీలు పెంచకపోతే రూ.9800 కోట్లు లోటున్నది, అది సరిచేయాలంటే మీరు రూ.4200కోట్లు ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఇంకొక రూ.6000 కోట్లు అవసరం అవుతుంది. ఆ లోటును అధిగమించడానికి డిస్కంప్సలో సబ్సిడీని పెంచుతారా?

మిస్టర్ స్పీకర్: ముఖ్యమంత్రిగారి రిపై అయిన తరువాత మాట్లాడండి.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు: నేను రెక్వెస్ట్ చేసేదేమంటే, వారు కూడా ఒట్టిగా మాట్లాడతారని నేను అనుకోను, వారికి కూడా ఎవరో సమాచారం ఇచ్చి ఉంటారు. కాని దురదృష్టం, వారికి ఎవరో తప్పుడు సమాచారం ఇచ్చారు. అందుకే బాధ. కేంద్రప్రభుత్వం పెట్టిన స్కీమ్ అటువంటిది. మేము తీసుకున్నాము. రూ. 12000 కోట్లు రెండు డిస్కంప్సలకు ఉన్న లోన్. ఆ స్కీమ్ ద్వారా వచ్చిన వెనులు బాటు ఏమిటంటే రూ.820 కోట్లు ఇంట్రస్ట్ పే చేసే భారం వారికి తగ్గింది.

2.00 రూ. 890 కోట్లు ఇంట్రస్ట్ డిస్కంప్స పే చెయ్యాలి. ఇంట్రస్ట్ **మ.** పే చేసే భారం తగ్గింది. అందువల్ల వాళ్లు మమ్మల్ని, మీరు, ఈ సారి ఛార్జీలు పెంచాలని అడిగారు. మీకు ఇంట్రస్ట్ భారం తగ్గించాము, ఛార్జీలు పెంచి ప్రజల మీద భారం పెట్టడం కుదరదు అని నేను ఒప్పుకోలేదు. మీరే మేనేజ్ చెయ్యండి చెప్పాము. మునుపటిలాగ కాక ఇంకా కొంత క్లిన్ గా మేనేజ్ మెంట్ చేస్తాము. పాలమూరు రంగారెడ్డి కాళేశ్వరం ఎత్తిపోతల పథకాలకు సంబంధించి అవసరమైన కరెంట్ లైన్స్, సబ్స్ట్రక్షన్స్, 220 కె.వి. సబ్స్ట్రక్షన్స్ కి సంబంధించిన ఖర్చును ఇరిగేషన్ డిపార్ట్ మెంట్ నుండి పే చేయిస్తాము. డిస్కంప్సపై ఆ భారం అక్యుములేట్ కాకూడదని ఆ కేర్ తీసుకుంటున్నాము. హైదరాబాద్ సిటీలో రెప్పపాటు సమయంలో కూడా కరెంట్ పోకుండా పవర్ సబ్స్ట్రక్షన్స్ చేసే స్కీమ్ ఉంది. పవర్ సిస్టమ్ ను ఇంకా పట్టిపరచడానికి, డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ ను డెవలప్ చెయ్యడానికి అవసరమైన ప్లాన్ గురించి జానారెడ్డి గారికి సమాచారం వచ్చింది. అది కర్వెక్ట్. దానికి డబ్బులు అవసరం. అప్పు సెటాఫ్ అయ్యింది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:- అధ్యక్షా, డిబేట్ చెయ్యాలని నా ఉద్దేశ్యం కాదు. వారికున్న సమాచారం, మాకున్న సమాచారం చూసుకొని, ఎవరి తప్పు ఉంటే వారు సరిచేసుకుంటే ప్రభుత్వానికి, మాకు బాగుంటుందని నా ఉద్దేశ్యం. అందుకని నాకు అనుమతి ఇవ్వండి, నేను రెండు మాటలు చెబుతాను. డిస్కంప్సకి రూ. 12 వేల కోట్లు అప్పు ఉంది. రూ. 9000 కోట్లు మీరు కట్టేస్తున్నారు, వడ్డీకి

సంబంధించి రెండు సంవత్సరాలు మారటోరియం ఉంది. ఆ తరువాత ఇంట్రస్ట్ కట్టాలి. దానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. అది కాకుండా, డిస్కంప్యూకు రూ. 10000 కోట్లు లోటు ఏర్పడుతుందని మా దగ్గరున్న సమాచారం అధ్యక్షా. రూ. 10000 కోట్లలో, రూ.4500 కోట్లు మీరు ఇస్తున్నారు. ఇంకొక రూ. 4500 కోట్లు ఇవ్వడానికి, విద్యుత్ ఛార్జీలు పెంచాలి, లేదంటే డిస్కంప్యూ వాళ్ల లాభాల నుండి ఇవ్వాలి. వారే బేర్ చెయ్యాలి. బేర్ చేసే పరిస్థితి ఉందా, కరెంట్ ఛార్జీస్ పెంచుతారా ? లోటును ఎట్లా భర్తీ చేస్తారనే విషయాన్ని గురించి నేను చక్కగా వివరించాను. కారిడార్ విషయంలో, మీరు రూ. 2000 మె.వా పవర్ని బుక్ చేసుకున్నందుకు అభ్యంతరం లేదు. ఇప్పుడు 1000 మె.వా విద్యుత్ని వాడుకోడానికే వీలుంది. 2000 మె.వా పూర్తిగా వాడుకుంటే అభ్యంతరం లేదు. మిగిలిన వెయ్యి మెగావాట్లు వాడుకోవోతే యూనిట్ కి సలభై అయిదు పైసల చొప్పున తప్పనిసరిగా కారిడార్ కి ఛార్జీలు కట్టాలి. ఇది యదార్థమా కాదా? యదార్థమని చెప్పే నేనే మీ తరపున ప్రకటన ఇస్తాను. ఆ భారం వడే ప్రమాదం ఉంది. **That is my point.** ఉత్తర భారత దేశం నుండి మన రాష్ట్రానికి కరెంట్ అటాచ్ చేశారు. డిమ్ స్టల్లి, మహిళ్యరంకి కరెంట్ రావడానికి మూడు నెలలు అలస్యం అయినట్లయితే వెయ్యి మె.వా కరెంట్ ను మనం వాడుకోలేము. ఆ కరెంట్ ను వాడుకోవోయినా ఛార్జీస్ పుడికి మనం ఫిక్స్ ఛార్జీస్ కట్టాలి. ఆ విధంగా మనకు నష్టం వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. డిస్కంప్యూ సబ్సిడీ చేసిన ఏ.ఆర్.ఆల్ లో, 2014-15, 2015-16 లో నార్థర్న్, సభరన్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కంపెనీలకు రూ. 3300 కోట్లు అప్పు ఉన్నట్లుగా వెబ్ సైట్ లో పేర్కొనబడింది. విద్యుత్ అమ్మకం, కొనుగోళ్లలో డిస్కంప్యూకి నష్టం వచ్చింది. ఆ నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయల నష్టాన్ని గురించి చెప్పడం లేదు. ఈ విధంగా నష్టం కంటిన్యూ అయితే విద్యుత్ రంగానికి ఇబ్బంది వస్తుంది. ప్రభుత్వం చాలా కేర్ ఫుల్ గా అంచనా వేసి సమీక్ష చేయాలని నేను చెప్పాను. ఉదయ్ స్కీమ్ ద్వారా అన్ని రాష్ట్రాలు పవర్ని తీసుకున్నాయి. మీరు కూడా తీసుకున్నారు. ఎం.బీ.సికి సంబంధించి చెప్పాలి. 113 బ్యాక్ వర్డ్ కులాలన్నాయని అంటున్నాము. అంటే, ఈ 113 కులల్లో మోస్ట్ బ్యాక్ వర్డ్ కులాలను ఏరుకోవాలా? ఏరితే, ఏ కులాలను ఎం.బీ.సిలుగా నిర్ణయించారు? నిర్ణయిస్తే, ఆ కులాల జాబితా ఇవ్వండి. నిర్ణయం తీసుకోవోతే ఎప్పుడు నిర్ణయిస్తారు, ఆ నిర్ణయం ఆలస్యం అవుతుందా? వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు డబ్బు వారికి ఖర్చు పెడతారా లేదా? ఈ విషయాలపై మీరు సరిచేసుకోండని చెప్పాము తప్ప మరొకటి కాదు. గొర్రెల కాపరులను అదే విధంగా మిగతా కులాల వారిని

ప్రోత్సహించడానికి తీసుకున్న నిర్ణయానికి మేము అభినందనలు తెలుపుతున్నాము. ఆస్ట్రేలియా సంగతి గురించి మన ఈటల రాజేందర్ గారు చెప్పారు. ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో లేనంత భూమి ఆస్ట్రేలియాలో ఉంది. అక్కడ తక్కువ జనాభా ఉన్నారు, ఎక్కువ భూమి ఉంది. ఎక్కడైనా గొర్రెలు కాసుకోవచ్చు. మన దగ్గర ఎన్ని గొర్రెలు కాసుకోవచ్చో అంచనా వెయ్యండి.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, ఆస్ట్రేలియాలో జాగా ఉంది కాబట్టి గొర్రెలు పెంచుతున్నారు, మన దగ్గర లేదు కాబట్టి ఎక్కడ పెంచుతారని జనారెడ్డి గారికి డౌట్ వచ్చింది. వారికి మంచి ధర్మసందేహం వచ్చింది. ఈ సబ్జెక్ట్ అర్థం కావాలంటే, టైం పడుతుంది, ఒట్టిగా అర్థం కాదు. ఇది మామూలు సబ్జెక్ట్ కాదు. మేము కూడా ఒట్టిగా ఏదీ అగాధం తెచ్చి పెట్టలేదు జనారెడ్డి గారూ. ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు, వారి రిస్కలో చెప్పారు. కొనసాగుతున్న ఆర్థిక సంవత్సరంలో టూ క్వార్టర్స్ చూసిన తరువాత, మన గ్రోత్ స్టడీగా ఉందని అర్థం అయిన తరువాత గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను మెరుగుపరచాలని ఆర్థిక శాఖామంత్రితోబాటు మరొక ఇద్దరి, ముగ్గురితో కమిటీ వేశాము. దాని మీద ఆ కమిటీ అధ్యయనం చేసి వచ్చారు. వెటర్నరీ డాక్టర్ పోస్టుల గురించి మమ్మల్ని ఎవరూ అడగలేదు. మమ్మల్ని ఎవరూ డిమాండ్ చెయ్యలేదు. 265 వెటర్నరీ డాక్టర్ పోస్టులను రిక్రూట్ చేయడం జరిగింది. రోస్టర్ లో ఫిట్ కాకుండా 60 - 70 వెటర్నరీ డాక్టర్లు ఖాళీగా ఉన్నారు. డాక్టర్ల దగ్గరకు గొర్రెలను తీసుకొని రావడం కాకుండా, గొర్రెల దగ్గరకే డాక్టర్లు వెళ్లే పరిస్థితి ఉండాలని, 104 వాహనాలు వెళ్లే పరిస్థితి ఉండాలని, ఒక పెద్ద పరిశ్రమ రావాలని, రోస్టర్ లో ఫిట్ కానటువంటి వెటర్నరీ డాక్టర్లకు కూడా సమాన వేతనం ఇచ్చి పని చేయించుకోమన్నాము, తరువాత మళ్ళీ రోస్టర్ లో ఫిట్ అయినట్లుగా పర్మిషన్ తీసుకుందామని చెప్పాను. వెటర్నరీ డాక్టర్ కోర్సు చదివిన ఏ విద్యార్థి తెలంగాణలో ఖాళీగా లేడు. దీనికోసం ఒక ప్రణాళిక రూపొందించుకొని ముందుకు వెళ్తున్నాము. మేము ఏదీ ఆప్రామాపీగా చెయ్యడం లేదు. ఎం.బీ.సిల గురించి చెప్పారు. మళ్ళీ బీసీ కమీషన్ వెయ్యాలి. కొన్ని కులాలకు సంబంధించి బీసీ కమీషన్ కి ఆలోచింపిం చేశాము. వీళ్లు ఎం.బీ.సి కమ్యూనిటీ వాళ్లని బీసీ కమీషన్ వాళ్లే నిర్ణయిస్తారు. చట్టం, జీ.ఓ.లు కాకుండా జీవితం అనేది ముఖ్యం. ఎం.బీ.సిలనే వాళ్లు, మమ్మల్ని ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదని దశాబ్దాల తరబడి తిరిగారు, దరఖాస్తులు, దండాలు పెట్టారు. వాళ్ల జాబితాను ఇవ్వమన్నాము. ఇప్పుడు వాళ్లు కొంత ఊరట పొందారు.

2.10 మంచి పని చెయ్యండి. మేం కూడా మా సహకారాన్ని **మ.** అందిస్తామని ప్రతివక్షాలు అంటే MBCలు కొంచెం

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ చర్చ.

స్వాంతన చెందుతారు. అంతేగానీ వాళ్లు ఎవరు, వాళ్లును గుర్తు పట్టారా అని అనడం కర్వే కాదని నా రిక్వెస్ట్. నాకు తెలిసి వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు కూడా సరిపోవు. ఇంకా ఎక్కువ పోయే ఆస్కారముంటుంది. దళితులకు సంబంధించి మేం తెచ్చిన చట్టం గత చట్టం కంటే కూడా మంచి చట్టంగా తయారయ్యింది. ఆ చట్టాన్ని ఈ సభలోనే ప్రవేశపెట్టబోతున్నాము. పనిప్రొమోట్ ఉండాలని ఈ సంవత్సరం ఖర్చు కాని బడ్జెట్ను తదుపరి ఆర్థిక సంవత్సరానికి క్యారీఫార్ వర్డ్ చేసి చట్టాన్ని త్వరలోనే ఈ సభలో ప్రవేశపెట్టబోతున్నాము. ఆ సందర్భంలో ఎస్.సి స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ కోసం యాక్ట్ రాబోతున్నది. సేదవారి గురించి కావలసినంత కేర్ తీసుకుని ప్రభుత్వం ముందుకు పోతుందని పెద్దలు జానారెడ్డి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్: అధ్యక్షా, బడ్జెట్ కి సంబంధించి ఇంకా ఫర్టర్ సమాచారం అవసరం లేదని నేను భావిస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ బడ్జెట్ ను ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జనారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారిని నేనొక క్లారిఫికేషన్ అడగడం లభించుచున్నాను. 2015-16 సంవత్సరానికి సంబంధించి రూ.96వేల కోట్లు ఖర్చు చేశామన్నారు, కానీ దాని గురించి పూర్తి వివరాలు రాలేదు. కాగ్ మార్చి, 28 తేదీనాడు రిపోర్టు ఇస్తుంది. నేను అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే రూ.96వేల కోట్లలో ప్రజల కొరకు ఖర్చు పెట్టింది రూ.84వేల కోట్లు మాత్రమే, అంతకంటే ఎక్కువ లేదు. దీని గురించి కాగ్ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత నేను మళ్ళీ చెబుతాను. రూ.96వేల కోట్లు డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేశారు. రూ.73వేల కోట్లు మాత్రమే రెవెన్యూ వచ్చింది. ఆ తరువాత రూ.76వేల కోట్ల రెవెన్యూ వచ్చిందన్నారు. ఈ విషయం కాగ్ చూసుకుంటుంది. రూ.96వేల కోట్లలో రూ.5వేల 200 కోట్లు బాకీల కింద చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఇవి తీసేస్తే రూ.90వేల కోట్లు మాత్రమే ఉంటాయి. రూ.90వేల కోట్లలో రూ.5వేల కోట్ల నాన్ ట్యాక్స్ కు సంబంధించి డిస్ ప్యూట్ ఉన్నది. దీని గురించి కాగ్ ఏం చెబుతుందో వేచి చూడాలి. ఇవి కూడా తీసేస్తే రూ.85వేల కోట్లు ఉంటాయి. అంటే ప్రజల కొరకు సుమారు రూ.84వేల కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. నేను ఆనాడు, ఈనాడు చెప్పింది కూడా ఇదే విషయం.

నాన్ ట్యాక్స్ ను రూ.14వేల నుంచి రూ.8వేల కోట్లకు తగ్గించారు. అందులో రూ.7వేల కోట్ల డిఫెన్స్ ఎక్స్ డిజనుంచి వచ్చిందని అడిగాను. దీనికి సమాధానం చెబితే ప్రభుత్వం దగ్గర లెక్కలు కరిక్టుగా ఉన్నట్లు భావిస్తాను. రూ.62వేల కోట్లు ఈ సంవత్సరం కేటాయించారు,

గత సంవత్సరం రూ.52వేల కోట్లు కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి వరకు నాన్ ట్యాక్స్ ఎంత వచ్చింది? 15 శాతం అంచనా ప్రకారం ఈ సంవత్సరానికి రూ.47వేల కోట్లకంటే ఎక్కువ రాదు. కానీ ఒకసారే 30 శాతం పెంచితే అది రాదని తెలిసి కూడా అటువంటి ఫిగర్ ను బడ్జెట్ లో ఎందుకు పొందుపర్చారు?

ఉదాహరణకు ఫిబ్రవరి మాసం వరకు నాన్ ట్యాక్స్ రెవెన్యూ రూ.50వేల కోట్లు వస్తే నిజంగానే సంవత్సరానికి రూ.62వేల కోట్లు వచ్చినట్లే. కానీ గత సంవత్సరం రూ.45వేల కోట్ల నుంచి రూ.46వేల కోట్లు వస్తే దీనిని 15 శాతానికి రాబోయే ఆర్థిక సంవత్సరానికి పెంచుకున్నా కూడా అది రూ.52వేల కోట్లకంటే ఎక్కువ రాదు. కాబట్టి దయచేసి దీని గురించి క్లారిఫై చేయాలని ఆర్థికశాఖ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWASI:- Hon'ble Speaker Sir, in my speech I had mentioned few things and those important issues have not been addressed or replied by the Finance Minister sahab. I had spoken about Polavaram project which has been declared as National Project by the Central Government. I had requested the Hon'ble Chief Minister to take an all party delegation to the Prime Minister to prevail on him to declare Kaleshwaram project as National Project. For this, reply has not been given.

I have also requested the Government to constitute first State Finance Commission of Telangana State as mandated by the Constitutional amendment. I may recall that 73 Constitutional amendment makes it mandatory for the State Government to appoint State Finance Commission for every 5 years to review the financial position of Panchayat Raj institutions, Urban Local Bodies under Article 243 I&Y and make recommendations for devolution of State taxes for local bodies.

تو یہ ہے اس کو قائم کرنے کے لئے میں نے کہا تھا اس تعلق سے بھی کچھ نہیں کہا گیا۔ اور ابھی ہی ایم صاحب نے بھی reply دیا، اپوزیشن لیڈر بھی Most Backward Classes کے تعلق سے بول چکے ہیں۔ تو میں اس تعلق سے نہیں بولوں گا۔ تعلیم کے بارے میں یاد دلا رہا ہوں کہ محترم ایم صاحب نے وعدہ کیا تھا اور تین دیا تھا کہ اردو محلوں میں پرنسپلز کے لئے DSC منظور کریں گے۔ اس تعلق سے بھی میٹنگ ہانے کا وعدہ کیا گیا تھا، لیکن یہ نہیں ہوا۔

I have also mentioned about the Junior and Degree colleges

وہاں پر طلباء کو اگر meals provide کریں گے تو شانداران کی attendance سے improve ہوگی۔

and to take up small issues about the toilets and class rooms

School Education Department کے لئے جرنڈس allocate کے لئے ہیں، وہ بہت کم ہیں۔ اس تعلق سے بھی میں نے کہا تھا۔ اس کے جواب میں آیا۔

I had also requested about the Charminar Pedestrianization Project... no allocations or funds

اس پراجیکٹ کو مکمل کرنے کے لئے کوئی allocations یا funds نہیں دئے گئے ہیں تو میں اس کے لئے بھی کہنا چاہتا ہوں۔ کوئی قلمب شاداریں ڈیولپمنٹ اتھارٹی کو بھی کچھ فنڈس نہیں دئے گئے ہیں۔ اس تعلق سے بھی میں نے مطالبہ کیا تھا کہ قلمب شاداریں ڈیولپمنٹ اتھارٹی کو کچھ فنڈس دینا چاہئے۔ جو اس تعلق سے بھی میں اس منسٹر صاحب نے کچھ نہیں کہا۔

جناب کے چندرا شکھیراؤ (Janab K.Chandrashekar Rao): آپ نے لُج کیا نہیں، نہیں معلوم، ہم نے نہیں کیا تو تفصیلات کے لئے آپ کے Demands ہیں، اس میں ساری تفصیلات، شہر حیدرآباد پرانے شہر کے تعلق سے آپ پوری بات کر سکتے ہیں۔ میں نے دو تین باتوں کو اہم سمجھا۔ میں یہاں بھی سن رہا تھا، اندر بھی سن رہا تھا۔

Delegation to the Hon'ble Prime Minister is a most welcome gesture.

ہمیں 100% جانا ہے۔ ہم لوگوں کو باکھل جانا ہے۔ S.C. categorization ہے، کچھ اور چیزیں بھی ہیں۔ اس میں ساتھ ہی ساتھ جب ہم All Party Delegation لے کر جائیں گے تو ایک National Project ہمیں اوارڈ کرنے کا مسئلہ بھی جس کے بارے میں آپ نے کہا، ریاست کی ترقی کے لئے بہت ہی اچھی بات ہے۔

100% we will lead a delegation to the Hon'ble Prime Minister. The Hon'ble Prime Minister has also promised me that he will give us time after the elections of five States. Now that those elections are over, I will contact the Hon'ble Prime Minister's Office and as and when they give the time we will proceed to Delhi in the shape of an all party delegation. We will definitely take up this issue also. Regarding conducting of separate DSC for Urdu, I have already issued orders. I myself had signed the paper. The department of Education may be formulating a scheme. It is under process. There is nothing to worry. You have shown a good solution to fill the Urdu teacher posts. We will definitely complete that.

State Finance Corporations کے بارے میں آپ نے کہا۔ 2002ء سے لے کر متحدہ آندھرا پردیش میں بھی SFCs نہیں تھے۔ ابھی organizations distribute ہوتا ہے، وہ inter state معاملہ ہے، ابھی ابھی سلجھ رہا ہے، مکمل ہاتھیں کھینٹی نے clear کر دیا ہے۔ میرے خیال سے SFC, SC & ST Corporation and Minorities Corporation بھی جلد سے جلد قائم کیا جائے گا۔

2.20

ص.

جناب اکبر الدین اوالی (Janab Akbaruddin Owaisi): منسٹر صاحب RTF and MTF کے بارے میں بھی میں نے کہا تھا۔ صاحب! میں صرف بول دیتا ہوں، جواب دینا ہے تو دیکھتے اور نہیں، میں صرف بول تو دے رہا ہوں یہی ذمہ داری پوری ہو جائے گی، روزانہ ہم سے سوال کریں گے کہ آپ نے نہیں ہارا۔ ویسے آپ ہارے ہر مطالبہ کو سنتے ہیں اور ہماری ہر بات کو سن کر آپ اس پر عمل بھی کرتے ہیں۔ اس کے لئے ہم آپ کے ممنون و مشکور ہیں۔

RTF shall be released in the same year and MTF should be paid every month instead of one time lumpsum.

یہ weaker sections and minorities کا بہت ہی اہم مسئلہ ہے۔ آپ کیسے بھی دے رہے ہیں۔ تو اس کو اس طریقہ سے اگروے دیں تو اس میں کافی سہولت ہوگی۔ اور میں آخر میں ٹیلیوژن کے تعلق سے آپ کے ذریعے ہی اہم صاحب سے درخواست کروں گا۔ میں امید کرتا ہوں کہ آپ اس پر توجہ دیں گے صاحب۔

I would like to urge the Hon'ble Chief Minister saheb to consider allocating additional funds of Rs. 250 crore for Minorities Welfare apart from budgetary allocation of Rs.1250 crore for 2017-18. This will push the total allocation to Rs.1500 crore.

کیونکہ اگر ہم اس سال کے budget allocation کو دیکھتے ہیں تو وہ کچھ سال سے تھوڑا سا کم ہو گیا ہے صاحب۔ ہم بعد میں 120 crore additional allocation دئے تھے۔ وہ دینے کے بعد اس کو لیتے ہیں تو یہ ہم کو ہے۔ میں پوری ذمہ داری سے بول رہا ہوں صاحب۔ 120 additional allocation دئے تھے، اس وجہ سے میں آپ سے کہہ رہا ہوں کہ اس مرتبہ بھی ایک 250 additional allocation لے لیں گے تو سابقہ سے بڑھ جائے گا۔ 1500 تک پہنچ جائے گا، کیونکہ آپ کی ٹیکہ ہانی اور آپ ہر وقت مسلمانوں کے مسائل کو سنتے رہے ہیں۔ میں آپ سے یہ بھی کہنا چاہ رہا ہوں صاحب کہ میں اس تعلق سے میں اس منسٹر صاحب سے کہوں گا کہ آئیٹوں کا جو بجٹ ہے، اس میں 257 crores release کرنا ہے۔ اگر یہ release ہو جاتے ہیں تو 105 RTF کے، 43 MTF کے، 43 crores ٹی۔ ڈی۔ ایف کے، 43 crores multi sectoral programmes کے جو رے ہوئے ہیں، یہ پورے ہو جاتے ہیں تو اس کے لئے کہوں گا کہ اگر آپ 31st March سے پہلے ہی release کر دیں گے تو بہت بڑی برائی ہوگی۔ میں آپ سے یہی کہنا چاہ رہا ہوں کہ آپ نے wakf properties کے مسئلہ میں میں شادابی کی دوگامی unallotted land اور حکیم شہ پابا کی جو اراضی ہے، اس کی کھنٹی بنا لیں گے بولے تھے، وہ کھنٹی ابھی تک نہیں بنی، تو اس کو بنا دئے تو اس کے recommendation کے بعد جو unallotted land ہے، وہ وقت بڑا کو رو رو دی جا سکتی ہے۔ ائمہ شریف کے رہائے کے تعلق سے بھی میں آپ کو یاد دلا چاہتا ہوں کہ ائمہ شریف کے بارے میں بھی وعدہ تھا، وہ ابھی تک پورا نہیں ہوا۔ اگر ہم سب کو سمجھیں گے تو ہم اتھیر کو جا کر ہاں پر کون سی زمین ہے، اسے لے کر ایک رہا اختیار کر سکتے ہیں۔ یہ بھی ایک بہت پرانا مسئلہ ہے صاحب۔ قلمب شاداریں ڈیولپمنٹ اتھارٹی کیلئے ہم مسلسل بول رہے ہیں۔ کچھ فنڈس دینا ہے، اس کے پیر میں ہی اہم صاحب ہیں۔ صرف پیر کروڑ روپے دئے گئے ہیں۔ اور آخر میں شاید یہ یونیورسٹی کا جو لوگوں نے، اس میں پہلے اردو میں بھی تھا، وہ کھال دیا گیا ہے۔ اتنا بڑا ان کا celebration ہو رہا ہے۔ تو اس کو لوگوں میں اردو کو بھی اگر آپ ڈال دیں گے تو اردو میں، اردو سے صحبت کرنے والوں کو بہت خوشی ہوگی اور جو سابقہ لوگوں سے ہو، وہ سب ہو جائے گا، کیونکہ ہر دست لوگوں نے اس لوگوں کو نائب کر دیا تھا، جنہیں انصاف کے ساتھ ہوتی، اس سے زیادہ مسلمانوں اور ان کے اداروں کے ساتھ بھی ہوئی، یہیں انصاف کی امید اور توقع آپ سے ہے صاحب۔ میں یہ چند باتیں آپ کے گوش گزار کرنا چاہ رہا تھا۔ اور شادی مبارک میں آپ نے جو بڑا حلالا، اس کے لئے میں آپ کا شکر ہے اور کرتا ہوں، اور کوئی آہستی میں جو بنی ہو کھانا گیا تھا، یہی اہم صاحب نے نہیں لگایا، اس کے لئے وعدہ کیا تھا، وہ بھی نکل چکا ہے، اس کے لئے بھی شکر ہے۔ اس سال کا سٹور کا، اس کے لئے بھی شکر ہے۔ جو تیرے اور ڈگری کالج کے لئے 21 کروڑ کا بنی ہو کھانا ہے، میں اس کے لئے بھی آپ کے ذریعہ حکومت کا اور ہی اہم صاحب کا شکر ہے اور کرتا ہوں صاحب۔

جناب کے چنورا شکر راء (Janab K.Chandrashekar Rao) RTF and MTF کے تعلق سے اس سال میں اب تک 2300 crore rupees جاری کئے گئے ہیں۔ باقی جو release کرنے ہیں، 31st March کے اندر وہ مکمل طور پر release کئے جائیں گے، اور اگلے سال کے لئے بھی جب بجٹ بنا رہے تھے، میں خود اس پر توجہ دیا تھا، میں خود اس پر غور کر رہا تھا۔ جیسا آپ فرما رہے تھے، lumpsum چھ مہینے، تین مہینے، دس مہینے کے بجائے ہر مہینہ دیا جائے گا، MTF ہوگا، RTF ہو، دونوں بھی۔ ابھی سے ہر مہینہ اس کو release کریں گے۔ ابھی ایک آدھ مہینہ اس میں تاخیر ہو سکتی ہے، لیکن ہر مہینہ اس کو مسلسل release کرتے جائیں گے۔ وہاں کوئی دشواری نہیں ہوگی۔ اوقافی جائیدادوں کے بارے میں آپ جو بول رہے تھے، وہ بالکل صحیح بات ہے، لیکن ہمارے سپر کن آگلی باجی ریڈی گورنمنٹ صاحب کی صدارت میں کئی already ہوئی ہے۔ میں ان کو request کرتا ہوں کہ وہ جلد سے جلد کئی بلا میں اور آپ لوگوں کو بھی بلا میں اور آپ سے گفتگو کریں کہ کس طرح سے کوشش ہوئی چاہئے، کس طرح سے وہ کام چلا جائے، آپ مشورہ دیجئے، آپ اپنی رائے دیجئے۔ اس پر ہم عمل آوری کریں گے۔ دوسری چیز، بجٹ کے تعلق سے آپ جو بول رہے تھے، I will request the Hon'ble Finance Minister. As we reach the stage of appropriation, by that time, Government may try to consider your request to increase it to 1500 crores. We shall definitely make an effort on that. Thank you.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఏదైనా అంశాన్ని చెబితే ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి దానిని పాజిటివ్ గా తీసుకోవాలి. ఈ శాసన సభలో ఏ అంశాన్ని మేము ఆధార రహితంగా చెప్పడం లేదు. కానీ, మీరు ఈ విధంగా బుల్ డోజ్ చేయడం మంచిది కాదు. ఈ సంవత్సరపు పశు సంవర్ధక మరియు మత్స్యశాఖ బడ్జెట్ లను తెప్పించుకొని ముఖ్యమంత్రి గారు పరిశీలిస్తే బాగుంటుంది. మీరు మంచి కార్యక్రమం చేస్తున్నారని, దానిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా మీకు సహాయం చేస్తుందని, మీ పథకాన్ని మెచ్చుకొని చెబుతుంటే, దీనిలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించి ఏకానా కూడా లేదని ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడారు. నేను మీ బడ్జెట్ ప్రతిపాదనను చదువుతాను. జాతీయ సహకార సంస్థ, ఎన్.సి.డి.సి అమలు చేస్తున్న పథకం, ఫెడరేషన్ ద్వారా చిన్న జీవాల అభివృద్ధి పథకం కింద ఎన్.సి.డి.సి న్యూఢిల్లీ వారి సహకారంతో ఈ పథకం కోల్ట విజయభాస్కర్ రెడ్డి గారి హయాం నుంచి ఈ పథకం ప్రారంభమైంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. చంద్ర శేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, మీమేమి బుల్ డోజ్ చేయలేదు, చేయడం మా ఉద్దేశము కాదు. మీరు బుల్ డోజ్ చేసినందున ఆ విధంగా సమాధానం చెప్పాము. ఎన్.సి.డి.సి. అనేది బ్యాంక్. ఆ బ్యాంక్ నుంచి 10.30 శాతం వడ్డీకి అప్పు తేవడం జరుగుతోంది. ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వ పాత్ర లేదు. మేము నాలుగు

వేల కోట్ల రూపాయలతో ఈ పథకాన్ని ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాము. యావత్తు దేశానికి గొర్రెల సబ్సిడీ కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం బడ్జెట్ లో రూ.180 కోట్లు మాత్రమే పెట్టడం జరిగింది. ఈ పథకంలో కేంద్రం పాత్ర ఎక్కడ ఉన్నది.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము చెప్పి విషయాన్ని వినాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర అధిక సమాచారం ఉండవచ్చు. మేము ఒక్కోసారి పొరపాటు చేసి ఉండవచ్చు. కానీ, మీకు వినడానికి కూడా ఓపిక లేకపోతే ఎలా. ఫెడరేషన్ ద్వారా చిన్న జీవాల అభివృద్ధి కోసం ఎన్.సి.డి.సి. న్యూఢిల్లీ సహకార రుణాలతో మన రాష్ట్రం ప్రభుత్వం మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు రూ.63.32 కోట్లు, అవిభక్త జిల్లాలైన నల్లగొండ, వరంగల్, కరీంనగర్, ఖమ్మం, నల్లగొండ, రంగారెడ్డి మెదక్ మరియు నిజామాబాద్ జిల్లాలకు రూ.390 కోట్ల రూపాయలు ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో కేటాయించింది. 3,824 ప్రాథమిక గొర్రెల పెంపకందారుల సంఘాలకు ఇన్సూరెన్స్ వస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డిమాండ్స్ గురించి మాట్లాడిన సందర్భంలో ఈ వివరాలన్ని విపులంగా మాట్లాడుకోవచ్చు. క్లారిఫికేషన్స్ అడగండి.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్నదని చెప్పగా, ముఖ్యమంత్రి గారు లేచి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఏకాణ లేదని అన్నారు. అధ్యక్షా, ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్.

SRI K. CHANDRASEKHAR RAO:- Speaker Sir, Member is trying to again mislead the House. I am abundantly clear... ఈ పథకంలో కేంద్ర ప్రభుత్వానిది ఏకాణ కూడా లేదు. పూర్తి స్థాయిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టే పథకం ఇది. ఎన్.సి.డి.సి. అనేది బ్యాంకు. 10.30 శాతం వడ్డీకి తెచ్చుకునే డబ్బులు అవని మరల చెబుతున్నాను.

2.30 శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రి గారూ ఈ రోజు అనేక అంశాలను లేవనెత్తాము. అప్పుడు ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు ఉన్నారు. మేము అనని విషయాలను మీరు అన్నారని, విమర్శించారని అంటున్నారు. మేము అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పడం లేదు. మూడు సంవత్సరాలు పూర్తైపోయింది, డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు కట్టలేదని, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో టాయిలెట్స్ లేవు అనే విషయాలను నేను అడిగాను. స్పీకర్ గా మీకు కూడా ఒక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. టి.ఆర్.ఎన్. మేనిఫెస్టోలో వ్యవసాయ రంగంలో మూడు డిమాండు. వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించిన పంప్ సెల్ల సర్ ఛార్జ్ విషయం గురించి ప్రస్తావిస్తూ తాండూరులోని ఒకరైతు నాకు ఇచ్చిన పిటిషను గత శాసన సభ సమావేశాల్లో మీకు పంపించాను. తమరి ద్వారా పంపించిన కాగితంలో ఉన్న ఫోన్ నెంబర్

సహాయంతో ఆ రైతు వద్దకు వెళ్లి సర్ ఛార్జ్ కట్టలేదని రాత్రికి రాత్రి ఉన్న మూడు కనక్లస్ డిస్ కనెక్ట్ చేశారు. ఇది మూడవ డిమాండు, పంప్ సెట్ల మీద సర్ ఛార్జ్ తగ్గిస్తామని అన్నారు, తగ్గించలేదని నేను అడిగితే రఘురామ్ అనే రైతు వద్దకు వెళ్లి వ్యవసాయ కనెక్లస్ తీసేస్తే, నేను ఆఫీసర్లతో మాట్లాడాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. టి.ఆర్.ఎస్ పార్టీ సర్ ఛార్జ్లను తగ్గిస్తామని మూడవ డిమాండ్లో ఇచ్చారు. రోజు రోజుకు బిల్లులు పెరిగిపోతున్నాయి, మీరు మర్చిపోయి ఉంటారు. కాబట్టి, మీరు ఇచ్చిన ఎలక్షన్ హామీని అమలు చేయాలని నేను చెప్పే, మీరు ఆ రైతు ఇంటికి వెళ్లి రాత్రికి రాత్రి డిస్ కనెక్ట్ చేయడం న్యాయమా? ఇదంతా తమరి ద్వారా అయ్యింది. ఎన్నికల హామీని అమలు చేయాలని రైతు నాకు కాగితం రాస్తే, ఆ కాగితం నేను మీకు ఇస్తే ఆ రైతు ఇంటికి వెళ్లి డిస్ కనెక్ట్ చేస్తే, ఏమన్నట్టు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- క్లారిఫై చేస్తారు. పంపించండి.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- కాగితం మీకు పంపిస్తున్నాను. మరోసారి ఈ విధంగా చేయకండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- క్లారిఫికేషన్ల సమయంలో మీరు చర్చలు జరిపితే ఎలా?

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- నేనేమి అంటున్నాను అప్పులు చేయొద్దని అనడం లేదు. అప్పులు చేయాలి. అప్పులు, అప్పుల మీద వడ్డీ ఏ విధంగా తీరుస్తాము, రెవెన్యూ మోడల్ ఏమిటని అడిగాను. మిషన్ భగీరథకు, డబుల్ బెడ్ రూమ్ స్కీములకు అప్పులు చేస్తున్నాము. దానికి రెవెన్యూ మోడల్ ఏమిటి అని అడిగాను తప్ప అప్పులు చేయవద్దని అనలేదు.

బడ్జెట్ కి సంబంధించి అన్ని విషయాలు వివరంగా అడిగాము. ప్రధానమైన అంశాలు, కీలకమైన అంశాలు, నిధాన పరమైన అంశాలపై క్లారిఫికేషన్ అడుగుతాము. మాకు కూడా తెలుసు. ప్రధానమైన అంశం ఏమంటే టి.ఆర్.ఎస్. ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రావడానికి ఉద్యోగస్తులు కీలక పాత్ర వహించారు. ముఖ్యంగా కాంట్రాక్ట్ లేబర్ ఎంతమంది ఉన్నారని నేను అడిగాను. వారికి సంబంధించిన లెక్కలు ఏమైనా చూసారా? మొన్న నాలుగైదు డిపార్ట్ మెంట్లు పెంచారు. సభా వేదిక ద్వారా స్వాగతం పలకుతున్నాను. ఇంకా చాలా మంది కాంట్రాక్ట్ వర్కర్లకు, ఔట్ సోర్సింగ్ వర్కర్లకు మినిమమ్ వేజెస్ లేవు, పి.ఎఫ్, ఇ.ఎస్.ఐ వంటివి ఏమీ లేవు వారి గురించి ఏమైనా ఆలోచన చేశారా అని అడిగాను. కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్లలో మౌలిక వసతుల కోసం బడ్జెట్ ఎక్కడా కనిపించలేదు. ఉంటే ఉండవచ్చు నాకు ఎక్కడా కనిపించలేదు. డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్లలో మౌలిక వసతుల

కోసం ఎంత డబ్బు కేటాయించారని అడిగాను. డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్లలో అనేక ఆఫీసులను ఏర్పాటు చేయాలి. బడ్జెట్ లో కేటాయిస్తేనే ఈ పనులను చేయగలము. డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు కడతామని రెండు జిల్లాల్లో తప్ప ఎక్కడా కట్టలేదు. ఇంకా ఒక్కటే బడ్జెట్ ఉంది. ఇన్ని లక్షల ఇళ్లు కడతామా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- క్లారిఫికేషన్లకు సమయం ఇచ్చినప్పుడు స్పీచ్ లు ఇస్తే ఎలా?

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- నేను ప్రధానమైన అంశాలను అడిగాను ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారి నుండి సమాధానం రాలేదని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- క్లారిఫికేషన్ల సమయంలో సూటిగా ఒకట్రెండు ప్రశ్నలు అడిగితే ప్రభుత్వం క్లారిఫై చేస్తుంది.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- సింగరేణిలో పని చేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ వర్కర్లు ఎప్పుడూ రెగ్యులరైజ్ కాలేదనీ, జీ.ఓ. లేదనీ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు, ట్రెజరీ బెంచ్ ల వారు అబద్ధం చెప్తున్నారు. నేను ఇప్పుడు ఈ జీ.ఓ.ను మీకు పంపిస్తున్నాను. This is G.O.Ms.No. 29 dated 14.02.1990 issued giving permission for absorbing the contract workers / labour who were in regular rolls of the Company. సింగరేణి సంస్థలో పని చేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ వర్కర్లను రెగ్యులరైజ్ చేశారు, ఇప్పుడు కూడా రెగ్యులరైజ్ చేయండి అంటే అటువంటి జీ.ఓ లేదని అన్నారు. ఆ జీ.ఓ.ను నేను ప్రభుత్వానికి పంపిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- పదిహేను నిమిషాలు క్లారిఫికేషన్ల పేరిట స్పీచ్ ఇచ్చిన తర్వాత ఇంకా కంటిన్యూ చేస్తామంటే ఏ విధంగా సమంజసం? మీరు చెప్పదలచుకున్న విషయాలన్నీ చెప్పారు కదా.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- కొత్త జిల్లా నిర్మల్ జిల్లాకు వెళ్లాను. సాదర్ ఘాట్ బ్యారేజి నిర్మాణం జరుగుతోంది. అక్కడ పున్సూల్, ఆదర్స్ నగర్, కమూల్ పటా అనేక ప్రాంతాలు తిరుగుతున్నాము. ప్రాజెక్టులు కట్టాలి. భూములు తీసుకోవాలి. దానిని నేను వ్యతిరేకించడం లేదు. కానీ, అక్కడ పెరిగిన పంట పొలాలను ట్రాన్స్ ఫెరి సాగు నీటి ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారు. మా పంట పొలాలు ఉన్నాయి, ప్రాజెక్టు పెట్టి పంట పొలాలను తీసిస్తున్నారు, భూములను తీసుకుంటున్నారని రైతులు అంటున్నారు. భూములను తీసుకోండి, కాని నష్టపరిహారం ఇచ్చి తీసుకోండిని రైతులు అంటున్నారు. భూములు తీసుకోవద్దు, ప్రాజెక్టులు కట్టొద్దని మేము అనడం లేదు. రైతులు భూములను ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. నేను అక్కడికి వెళ్లి వచ్చాను. విత్తనాలకు, ఎరువులకు అప్పులు తెచ్చి సగం పంట పెంచిన తర్వాత ..

(మైక్ కట్ చేయబడింది.)

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మీరు చెప్పదలచుకున్న అంశం అర్థమైంది. ప్రభుత్వం క్లారిఫై చేస్తుంది.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- సాగు నీటి ప్రాజెక్టులు కట్టడానికి గాని, భూములు తీసుకోడానికి గాని భారతీయ జనతా పార్టీ వ్యతిరేకం కాదు. రైతులు కూడా భూములను ఇవ్వడానికి ముందుకు వస్తున్నారు. అక్కడక్కడా అడ్డం వడొచ్చు కానీ, మెజారిటీ రైతులు భూములు ఇవ్వడానికి ముందుకు వస్తున్నారు. మొత్తం భూములు తీసుకుని ఏ రకమైన అగ్రెమెంట్ చేసుకోలేదు కాబట్టి, ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక పాలసీ చేసి న్యాయం చేయండని రైతులు అంటున్నారు. పంట సౌలాలు పోయినప్పుడు, ఇళ్లు పోయినప్పుడు వారి పరిస్థితి ఏమిటో ప్రభుత్వం చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది.

2.40 | శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు :- అధ్యక్షా, మిత్రులు కిషన్ ము. రెడ్డి గారు నిన్న సభలో మాట్లాడిన స్పీచ్, సభలో రికార్డైన విషయాల కాపీ ఇది. జాతీయ సహకార అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ రుణాలు గ్రాంట్ రూపములో సుమారు నాలుగువేల కోట్ల రూపాయలు, ఈ రాష్ట్రానికి ఇవ్వబోతున్నదని తెలిపారు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకం అని వారు చెప్పారు. తమరి ద్వారా దీనిని వారికి ఈ కాపీని పంపుతాను, వారిని చూసుకోమనండి. వారు తెలిపిన విషయంలో ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకం కాదు, గ్రాంట్ రాదు, మీరు కర్మోషన్ చేసేదని సరిచేశాను తప్ప బుల్డోజ్ చేయలేదు. నేను బుల్డోజ్ చేసిన విధంగా వారు మాట్లాడుతున్నారు. విషయాలను మీరు కర్మోషన్ చేసుకోవాలి తప్ప I never bulldozed you. మాకు ఆ పద్ధతి లేదు. ఈ కాపీని పంపుతాను, మీ స్పీచ్ ను చూసుకోండి.

సదరుమాడు దగ్గర భూములు తీసుకుని, బయట పడుకోవాలన్న వినేవారు బయట ఏమనుకోవాలి. నిజంగా ప్రభుత్వం దుర్మార్గంగా రైతుల పంటసౌలాలను ఖరాబు చేస్తున్నట్లు మాట్లాడారు. కాని బ్రహ్మాండంగా నష్టపరిహారం, పంట పరిహారం కూడా ఇచ్చారు. ఆ విషయంలో అనుమానం అక్కర్లేదు. ఎవరో చెప్పిన విషయాలను మాట్లాడే అవసరం లేదు. పరిహారం ఇవ్వలేదనట్లు తప్పు మాటలు చెబితే, మాకు నష్టం వస్తుంది. ప్రజలు అన్ని విషయాలను వింటున్నారు. టి.వి.లో ప్రత్యక్షపరిహారం పోతున్నది. ఒకవేళ ఇప్పుడు మిస్ట్రా కూడా యుట్యూబ్ ఓపెన్ చేస్తే అన్ని విషయాలు ప్రజలకు తెలుస్తాయి. ఎవరూ కూడా తప్పించుకునేందుకు లేదు. బడ్జెట్ అంశాలను వారు సరిగా చూశారో లేదో తెలియదు. 21 జిల్లాలను ఏర్పాటు చేసిన మా ప్రభుత్వం, ఆ ఘనత మాది, వాటిని వట్టిగా

గాలికి వదిలివేస్తామా అని అడుగుతున్నాను. జిల్లా కేంద్రాల్లో మౌలిక వసతుల కోసం, వాటిని నిర్మించడానికి రూ.600కోట్లు కేటాయించాము. ఈ బడ్జెట్ లోనే కేటాయించాము. రెండు సంవత్సరాలకు రూ.5కోట్లు, ఈ సంవత్సరానికి రూ. 600కోట్లు కార్యాలయాల నిర్మాణానికి కేటాయించాము. నేను శంకుస్థాపన కూడా చేయబోతున్నాను, తొందరపడవలసిన అక్కర లేదు. రెవెన్యూ స్కీమ్ మోడల్స్ గురించి అడిగారు. అన్ని విషయాలకు రెవెన్యూ మోడల్స్ ఉండవు. సంక్షేమ విషయాల్లో అంటే స్కాలర్ షిప్ ల విషయంలో వాటికి రెవెన్యూ మోడల్ ఉంటుందా, ఆసుపత్రుల్లో ఇంజక్షన్లు, మందులకు రెవెన్యూ మోడల్ ఉంటుందా, ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సిలకు ఇచ్చే సబ్సిడీలకు రెవెన్యూ మోడల్ ఉంటుందా, అన్ని పథకాలకు రెవెన్యూ మోడల్ ఉండదు. The revenue model is - out of the loan borrowed for Mission Bhageeratha, the Government will pay back some component. Industries కి, Urban Local Bodies కి (U.L.B) ప్రత్యేకంగా, ఇప్పటిదాకా మన రాష్ట్రంలో మంచినీటి వ్యవస్థ చాలా అస్తవ్యస్తంగా ఉంది. అదే విధంగా ప్రజలను డబ్బులు అడిగి పరిస్థితిలో లేము. గ్రామ పంచాయతీల్లో కూడా అడగలేక కట్టకపోతే వందల, వేల కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి కడుతున్నాము. ఇదంతా fact of the matter. ఫీల్డ్ పై ఉన్నటువంటిది. మొత్తం స్కీమ్ లు పథకాలు పూర్తై ప్రారంభించుకున్న తరువాత అప్పుడు విశ్వాసంలోకి తీసుకుని నిర్వహణ ఉంది, లోన్ కట్టాల్సిన వాటిపై ఛార్జీలను విధిస్తారు. ఇటువంటి విషయాల్లో ప్రజలు కూడా సంతోషంగా పే చేస్తారు. కరువు ఉంది, పంటలు లేనందున ఉచిత కరెంటు ఎందుకు ఇస్తున్నాము. రేపు ప్రాజెక్టులన్నీ అమలైన తరువాత ఇంత ఉచిత కరెంటు ఇవ్వరు. గతంలో లోక్ జేజీతో కరెంటు వస్తుంటే మోటర్లు కాలిపోతున్నందున కరెంటు కావాలని రైతులు అడిగారు. డబ్బులు కావాలంటే కడతాము, మాకు క్వాలిటీ కరెంటు ఇవ్వమని అడిగారు. కనుక ప్రతి విషయానికి రెవెన్యూ స్కీమ్ గురించి చెప్పరు. కాశేక్వరం ప్రాజెక్టు మోడల్ గురించి అడిగారు. కాశేక్వరం ప్రాజెక్టు పూర్తైతే లక్షల కోట్ల పంటలు పండుతాయి. వేల కోట్ల రూపాయల చేపలు వస్తాయి. వేల కోట్ల రూపాయల గొర్రెలు పెరుగుతాయి. ఒక్కసారి భూమిలో నీరు పుష్కలంగా లభిస్తే, మహబూబ్ నగర్ ప్రాంతంలో ఏమి జరుగుతుందో చూడండి. ఏడం నియోజకవర్గాల్లో ప్రజలు పండుగ చేసుకుంటున్నారు. ఒకవైపు వెయ్యి చెరువులు నింపుకున్నారు. గతంలో పెండింగ్ లో ఉన్న ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తైతే ఈ సంవత్సరం నాలుగున్నర లక్షల ఎకరాలు నీటితో కళకళలాడుతున్నాయి. ఈ రోజు

పి.ఆర్.పిలన్నీ పేవర్లో పడ్డాం. రాబోయే రోజుల్లో ఖచ్చితంగా ఎనిమిదిన్నర ఎకరాల నీటిని ఇవ్వబోతున్నాము.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం విషయంలో సెంట్రల్ సెలెక్షన్స్ పురస్కరించుకునేందుకు రూ.200కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించాము. అంటే బ్లాకులు కట్టడం, హాస్టళ్లు కట్టడం వంటి అన్ని విషయాలు విద్యాశాఖ మంత్రి గారు రెకమెండ్ చేసిన వెంటనే సెంట్రల్ బ్లాక్ సరిపోదు, వారికోరిక మేరకు, డిమాండ్ మేరకు రూ.200కోట్లు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి కేటాయించడం జరిగింది. ఎందుకు కిప్సరెడ్డిగారికి అనుమానం కలుగుతున్నదో నాకర్థం కావడం లేదు.

డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు గురించి పదే పదే చెబుతున్నాము. డబుల్ బెడ్ రూమ్ల ఇళ్లు మా ప్రభుత్వానికి ఇష్టం లేకనో, నిధుల కొరత ఉండి కట్టివ్వడం లేదనేది కారణం కాదు. రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఎక్కువగా జరుగుతున్నందున కాంట్రాక్టర్లు ఈ విషయంపై రావడం లేదు. ఈ మధ్యనే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకున్నది. ప్రస్తుతం 30వేల ఇళ్ల నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ సంవత్సరాంతానికి హైదరాబాద్లో మీరు ఎక్కడ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారో అక్కడ లక్ష ఇళ్లు, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఖచ్చితంగా లక్ష ఇళ్లు కలిపి, రెండు లక్షల ఇళ్లు నిర్మించి తీరతామని, రెండు లక్షల ఇళ్లు నిర్మించకపోతే ప్రజల వద్ద నుండి ఓట్లు అడగమని తెలియజేస్తున్నాను. మీరు భయపడవలసిన అక్కర లేదు. నేను అన్ని విషయాలపై వ్యక్తిగతంగా రివ్యూ చేస్తున్నాను. గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో, తెలుగుదేశం పార్టీ హయాంలో కట్టిన 14లక్షల ఇళ్లకు, ఈ రెండు లక్షల ఇళ్లు సమానమని తెలియజేస్తున్నాను. డబ్బు కొంత ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టుకుంటే, మేము మంచి స్కీమ్ తీసుకురావాలని, dignity of the poor improve కావాలని పెట్టిన స్కీమ్ ఇది. దీనిలో లబ్ధి పొందుతున్నామని అనుకుంటున్నారు. లబ్ధిపొందడం లేదు, మీ ఆశలు వ్యర్థమైతాయి. We will successfully complete 2.00 lakh houses by the end of this year. దానికి కూడా ఏ ఇబ్బంది లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- నేను ఈ ఊరుకి వెళ్లాను.

(అంతరాయం)

కాగితంలో ఉన్నది చెప్పాలి కదా సార్, అంత మాట్లాడుతుంటే భయమెందుకు సార్. రైతులు వారి సంతకాలతో నాకు అందచేసిన కాగితం ఇది. నేను ఆ ప్రాంతానికి కాలవ తవ్వకుంటే వెళ్లాను. ఆ కాగితాన్ని మీ ద్వారా పంపుతాను. పైనలు ఇవ్వలేదని రైతులు ఇచ్చిన కాగితం.....

(మైకు కట్ చేయబడింది.)

శ్రీ ఆర్.క్రిష్ణయ్య (ఎల్.బి.నగర్):- ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సిల విషయంలో కొన్ని అంశాలపై బడ్జెట్ కేటాయింపులు గతంలో కన్నా తక్కువ కేటాయించారు. ఏ పద్దు క్రింద ఎంత కేటాయించారనే విషయాలపై వివరణ ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరానికి జ్యోతిరావుపూలే విదేశీ విద్యార్థులకు ఒక్కొక్క విద్యార్థికి రూ.20 లక్షల చొప్పున స్కీమ్ పెట్టి, మూడు వందల మందికి రూ.60కోట్లు కేటాయించారు. కాని వచ్చే సంవత్సరానికి రూ.20కోట్లకు తగ్గించి పెట్టారు. కాని గత సంవత్సరం, ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరాలను రూ.60కోట్లు కేటాయించారు. కాని రాబోయే సంవత్సరంలో రూ.25కోట్లు కేటాయించినట్లు పెట్టారు. ప్రభుత్వ పరంగా ముఖ్యమంత్రి గారు కానీ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి కానీ, స్పష్టమైన సమాధానం ఇవ్వలేదు.

ఒకవైపు బి.సిలకు ముఖ్యమంత్రిగారు వరాల జల్లులు కురిపిస్తుంటే, ఇది అధికారుల టైమ్ తప్పా, లేక అధికారులు కావాలని ఈ విధంగా చేశారా, లేక బి.సిల వ్యతిరేక చర్యలో భాగంగా చేశారా, అనే విషయాలు అర్థం కావడం లేదు. కనుక ఈ విషయాలపై ముఖ్యమంత్రిగారు దృష్టి పెట్టాలని గుర్తు చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర రావు:- ఈ స్కీమ్ను నేనే స్వయంగా పెట్టించాను. ఈసారి అన్ లిమిటెడ్ గా ఇద్దామనే ఆలోచనలో ఉన్నాము. బడ్జెట్లో ఏమి కేటాయించారో, నేను చూడలేదు. మీరు ఈ విషయాన్ని నా దృష్టికి తెచ్చినందుకు సంతోషం. తప్పకుండా వారికి ఇబ్బంది కలుగకుండా చూస్తామని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్.క్రిష్ణయ్య:- బి.సి స్టడీ సర్కిళ్లకు గత సంవత్సరం రూ.25కోట్లు, వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరానికి రూ.14కోట్లకు తగ్గించారు.

2.50 | తెలంగాణ ప్రభుత్వం గతంలో ఎప్పుడు లేని విధంగా 119

మ. | రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను ప్రారంభించింది. అందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. భవన నిర్మాణానికి సంబంధించి ఒక సైనిక కూడా కేటాయించలేదు. భవన నిర్వహణకు సంబంధించి మాత్రమే బడ్జెట్ కేటాయించారు. కానీ, ఇతర సామాజిక వర్గాల రెసిడెన్షియల్ పాఠశాల భవనాల కోసం బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించారు. కాబట్టి, బి.సి. రెసిడెన్షియల్ భవన నిర్మాణాల కోసం బడ్జెట్ కేటాయించాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గతంలో ఎన్నడు లేని విధంగా మొత్తం 12 ఫెడరేషన్లలో, నాయి బ్రాహ్మణ ఫెడరేషన్లకు రూ.250కోట్లు, రజక ఫెడరేషన్లకు రూ.200కోట్లు ఇచ్చి రికార్డు సృష్టించారు. ఇంకా పది ఫెడరేషన్లు ఉన్నాయి. విశ్వబ్రాహ్మణ ఫెడరేషన్, వడ్డెర, కుమ్మర, ఉప్పర, మేదర, బోయ, భట్టాజు, మేర, పూసల వంటి తదితర ఫెడరేషన్ల కోసం

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ చర్చ.

బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించలేదు. ఈ వర్గాల్లో దాదాపు 11 సంఘాలు రిజిస్టర్ అయి, లక్షా అరవై అయిదు వేల మంది సభ్యులు ఉన్నారు. గతంలో ఈ వర్గాల వారికి బడ్జెట్ కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం వాటి ప్రస్తావనే లేదు. ఎం.బి.సి.లకు రూ.1000కోట్లు కేటాయించిన విధంగా, ఈ ఫెడరేషన్లకు కూడా బడ్జెట్ కేటాయించాల్సిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఈ ప్రభుత్వం హాస్టల్ విద్యార్థులకు, రెసిడెన్షియల్ విద్యార్థులందరికీ సన్నబియ్యంతో కడుపు నిండా భోజనం పెడుతున్నది. కానీ, విద్యార్థుల మెస్ ఛార్జీలు మాత్రం పెంచడం లేదు, స్కాలర్ షిప్లు పెంచడం లేదు. మా మీద మీకు దయ లేదా అని ఆరు లక్షల మంది విద్యార్థులందరూ ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నారు. ఈ శాసన సభ సమావేశాలు ముగిసేలోపు విద్యార్థులకు మెస్ ఛార్జీలు పెంచే ప్రయత్నం చేయమని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కూరగాయల ధరలు పెరిగాయి, రోజు గుడ్డు ఇచ్చేవారు, ఇప్పుడు రోజు మార్చి రోజు ఇస్తున్నారు. రోజు పండ్లు ఇచ్చే వాళ్లు అది కూడా తీసివేశారు. రోజు పాలు, పెరుగు ఇచ్చేవారు అది కూడా తీసివేశారు. కాస్మటిక్ ఛార్జీలు పెంచలేదు. పెద్దఎత్తున రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు పెట్టినప్పుడు విద్యార్థులకు పుష్టికరమైన ఆహారం ఇవ్వవలసినటువంటి బాధ్యత ప్రభుత్వం పై ఉన్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంలో ఆలోచన చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈ ప్రభుత్వం అన్ని వర్గాల వారికి మొత్తం ఫీజును చెల్లించింది. నాలుగువేల కోట్లు ఇచ్చి గొర్రె పిల్లలను ఇచ్చారు. అది గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేస్తుంది. దానిని నేను విభేదించను. ఇంజనీరింగ్ కోర్సు, మెడిసన్ కోర్సులు చదువుకునే బి.సి. విద్యార్థులకు రూ.35వేలు సీలింగ్ పెట్టారు. మైనారిటీ సోదరులకు మొత్తం ఫీజులను చెల్లించాలని జి.ఓ ఇచ్చారు. అది చాలా సంతోషం. బి.సి.లకు కూడా మొత్తం ఫీజును చెల్లించాల్సిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. చాలా మంది ఎక్కువ ఫీజులు కట్టలేక చదువును మధ్యలోనే ఆపి వేస్తున్నారు. ఇందులో కూడా వడ్డెర, చాకలి, మంగలి, మేదర, ఉప్పర చిన్న చిన్న కులాలు ఉన్నారు. ఆ కులాల వారికి మొత్తం ఫీజు చెల్లిస్తే, వాళ్లందరు అన్ని కోర్సులు చదువుకొని ఉన్నత స్థాయికి ఎదగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదే సమావేశాల ముగిసే లోపు ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, మీరు బి.సి.లకు

ఎంత న్యాయం చేశారో కృష్ణయ్య గారికి తెలియదు. బి.సి.ల గురించి

మీ నివాసంలోనే ఎంత మందితో మీరు మాట్లాడారో, వారి మీద ఎంత శ్రద్ధ తీసుకున్నారో వారికి తెలియదు. దయచేసి ఒకసారి వారిని పిలిచి తమరు పూర్తి సమాచారం అందజేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:-వారు కూడా ఒక రోజు కలసి నాతో మాట్లాడారు.

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు:- హాస్టల్ విద్యార్థులకు మెస్ ఛార్జీలు పెంచాలని అడిగారు. దీని గురించి మేము ఆలోచించాము. నేనే ప్రతిపాదించాను. ఈ విషయంపై క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ద్వారా జోగురామన్నగారు, శ్రీనివాస్ యాదవ్ గారు, కడియం శ్రీహరిగారు కార్యోని మాట్లాడారు. క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. ఎంత పెంచుతున్నామనేది ఈ సమావేశాలు ముగిసే లోపే సభలోనే ప్రకటించుకుందాము. ఎంత పెంచితే సమంజసంగా ఉంటుందని మీరు కూడా డెవ్లూప్ చేసి.ఎం.గారికి ఒక సూచన ఇవ్వండి. దాన్ని బట్టి తప్పకుండా పెంచుకుందాము. బి.సి.రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ బిల్డింగుల కోసం నిధులు కేటాయించలేదన్నారు. ఇదివరకే ఎస్.సి.రెసిడెన్షియల్ పాఠశాల కోసం స్థలాలు కేటాయించారు. బి.సి.రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కోసం స్థలాలు కేటాయించాలని కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇచ్చాము. రాష్ట్రంలోని మొత్తం జనాభాలో ఎక్కువగా బి.సి.లు ఉన్నారు. మండలానికి ఒక బిల్డింగు కేటాయించినా సరిపోదు. విస్తరణ జరుగుతున్నది. తప్పకుండా ఒక ఐడియాతో ఈ బిల్డింగులకు నిధులు కేటాయించుకుందాము.

రెండు ఫెడరేషన్లకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేశారు. మిగతా ఫెడరేషన్లకు బడ్జెట్ పెట్టలేదని మీరన్నారు. అవన్నీ కూడా ఎం.బి.సి కార్పొరేషన్ క్రింద కవర్ అయ్యే పరిస్థితి ఉన్నదని మీరే అన్నారు. ఒక్కసారి మీరు ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారితో, జోగురామన్న గారితో, స్పీకర్ గారితో మాట్లాడండి. ఈ విషయంలో వారు క్లారిటీ ఇస్తారు. విద్యార్థుల ఫీజుల విషయంలో సీలింగ్ పెట్టామని మీరు అన్నారు. మొత్తానికి సీలింగ్ లేదు. కొన్ని ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలకు ఎక్కువ డబ్బులు ఇస్తున్నాము. సుమారు లక్ష రూపాయల వరకు ఇస్తున్నాము. ముప్పై వేల సీలింగ్ లేదు. అయినప్పటికీ మీరు మొత్తం డబ్బులు విద్యార్థులకు చెల్లిస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. దాని గురించి ఆలోచన చేస్తాము. ఈ విషయంలో సమస్యలు ఏమైనా ఉన్నట్లయితే కడియం శ్రీహరి గారి దృష్టికి తీసుకురండి. అవసరమైతే తప్పకుండా పెంచుదాము.

3.00 | శ్రీ సున్నం రాజయ్య (భద్రాచలం):- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా వివరణ ఇచ్చారు, సంతోషం.

కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులందరికీ వేతనాలు పెంచారు చాలా సంతోషం. స్కీమ్ వర్కర్లు 64 రంగాల్లో పని చేస్తున్న వారు ఉదాహరణకు ఆశా కార్యకర్తలు ఇతరత్రా రంగాల్లో పని చేస్తున్న వారి వేతన విషయంలో కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు పెద్ద మనసుతో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. వేతన విషయంలో మున్సిపల్ వర్కర్లు, గ్రామ పంచాయతీ వర్కర్లు సంవత్సరం క్రితం సమ్మె చేయగా, హైదరాబాద్ మున్సిపల్ వర్కర్లు వేతనం పెంచారు చాలా సంతోషం. ఇతర మున్సిపాలిటీల్లో, మరియు గ్రామ పంచాయతీల్లో ఉన్న వారు అతి తక్కువ వేతనాలు పొందుతున్న వారి గురించి కూడా ఆలోచించాలి. సింగరేణిలో ఉన్న 25 వేల మంది కార్మికుల వేతనాలు కూడా పెంచే విధంగా ఆలోచించాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఐ.టి.డి.ఎ. గురించి నిన్ను స్పష్టంగా ఆర్థికమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చాము. జిల్లాలు ఏర్పడిన చోట, ఐ.టి.డి.ఎ.లు ఉన్న చోట వారికి అధికారులు లేరు. ఉదాహరణకు మా భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, అత్యధిక జనాభా ఉన్న ప్రాంతము. ఐ.టి.డి.ఎ.కు పి.బి. గారు లేరు. రోజువారీ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయడానికి కలెక్టర్ గారే ఇన్ ఛార్జ్ గా ఉండడం వల్ల ఇబ్బంది అవుతోంది. దానికి సపరేట్ గా అధికారులు ఉండాలి. ఉత్పూరు, ఏటూరు నాగారంలో ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్లను పెట్టండి. మైదాన ప్రాంతంలోని లంబాడ సోదరులు ఉన్న చోట మినీ ఐ.టి.డి.ఎ.లకు వెళితే వారి పరిపాలనకు వీలుగా ఉంటుందని నిన్ను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వెళ్లాము.

గొర్రెలకు, మేకలకు సంబంధించి 4వేల కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేశారు, సంతోషం. గిరిజనులు, లంబాడ, కోయ గ్రామీణ ప్రాంతాల వారు కాబట్టి, వీరికి కూడా పశుపోషణలో రెండు, మూడు మేకలను పెంచుకునే అలవాటు ఉంది. ఈ తెగల వారికి వీరికి కూడా ఒక యూనిట్, 5 లేదా 10 గొర్రెలను ఇచ్చినా, అడవి ప్రాంతంలో ఉంటారు కాబట్టి పశుపోషణలో ముఖ్యపాత్ర వహిస్తారు. చివరగా ముఖ్యమంత్రి గారికి ఒక చిన్న విన్నపం. బడ్జెట్ మీద మాట్లాడుతూ జనారెడ్డి గారితో అన్న మాటలకు నాకు అభ్యంతరం లేదు. కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతము పనికి రాదనేది సరైనది కాదు. కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతము గొప్పది. ఇది శాస్త్రీయమైన సిద్ధాంతము. ఈ విధంగా అనడము మంచిది కాదు అనేది నా అభిప్రాయం.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, ఒక మాట మిత్రులు సున్నం రాజయ్య గారు అన్నారు కాబట్టి, చెప్పవలసి వస్తోంది. వాస్తవానికి కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతానికి మించిన సిద్ధాంతము ప్రపంచంలో లేదు. అంతకు ఆల్టర్నేట్ చూపించిన ఇతర పార్టీ కూడా లేదు. వంద శాతము నిజం. నేను కూడా దాస్ కాపిటల్ అన్నీ

చదివాను. కర్మ ఏమిటంటే మావో గారు, లెనిన్ గారు వాళ్ళే చెప్పారు, కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతము ఏదైతే ఉందో అది పరిణామశీలంగా ఉండాలని చెప్పారు. పరిణామ శీలం సంతరించుకోకపోవడం వల్లనే ఈరోజు భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీకి ఈ దశ దాపురించింది. రాజయ్య గారు మీరు సమీక్ష చేసుకోవాలి. మావో గారు, లెనిన్ గారు చెప్పింది మీరు పాటించడం లేదు, అందుకే మీకు ఆ పరిస్థితి వస్తోంది. ఖచ్చితంగా ఇది మంచి సిద్ధాంతము, ఎవ్వరూ కాదనరు. గొప్ప సిద్ధాంతము, పేదల గొంతుక. కానీ మీరు జడత్వ స్థితిని సంతరించుకొని, మేము పట్టింది మూడే కాళ్లు, ఆ మూడు కాళ్ల కథ కూడా చెప్తాను వినండి. స్వచ్ఛ హైదరాబాద్ అని అందరం కలిసి ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులం అందరం కలిసి జి.హెచ్.ఎమ్.సి. ఎన్నికల ముందు సీటీని అర్థం చేసుకుందామని ఒక ప్రయత్నం చేశాము. హెచ్.ఐ.సి.సి.లో మీటింగ్ పెట్టి నేనే స్వయంగా చెప్పాను. సఫాయి కార్మికులు మన తల్లిదండ్రుల తర్వాత అంత ముఖ్యమైన వారు. మన చిన్నప్పుడు తల్లిదండ్రులు అసహ్యించుకోకుండా మూతి, ముక్కు ఎలా తుడుస్తారో, అలా మనం వినర్డించే చెత్తను అంతా ఎత్తి పోసి వాళ్లు ఈ జి.హెచ్.ఎమ్.సి.కార్మికులు. మన తల్లిదండ్రుల తర్వాత అంత గొప్పవారని, సఫాయన్న నీకు సలామ్ అని వారి వేతనాలను త్వరలో పెంచబోతున్నామని నేనే స్వయంగా చెప్పాను. నాలుగో రోజు సీ టు విల్ ఆగ్నైజేషన్, రాజయ్య గారి పార్టీకి సంబంధించిన సి.ఐ.టి.యు.వారు సమ్మె నోటీసు ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి ప్రభుత్వ అస్థిరత స్వయంగా చెప్పిన తరువాత, సమ్మె నోటీసు ఇచ్చే జడత్వ స్థితిలో వారు ఉన్నారు. ఆ స్థితిని మార్చుకుంటే మీరు బాగుపడతారు. నేను కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతాన్ని నిందించలేదు. మీరు అవలంబించిన పంథాన్ని మాత్రమే అన్నాను తప్ప వేరే కాదు. ఐ.టి.డి.ఎ.కు అధికారాలు ఇవ్వమన్నది వాస్తవము. జనరల్ గా ఐ.టి.డి.ఎ.కు కొంత కమిటీమెంట్ ఉండే యంగ్ డైనమిక్ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్లను వాళ్లు పని చేస్తారనే ఉద్దేశంతో మనం వేస్తాము. కానీ మనం ఐ.ఎ.ఎస్. కేడర్ వారి కోసం పెట్టుకొంటే. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా తక్కువ తక్కువ కేటాయిస్తున్నారు. త్వరలోనే భర్తీ చేసే ప్రయత్నంలో ఉన్నాము.

ఎస్.టి.లకు కూడా గొర్రెలు ఇవ్వాలని మేము చర్చ చేసుకున్నప్పుడు వచ్చింది. ట్రైబల్ ఏజెన్సీ ఏరియాల్లో అక్కడ ఉండేది మొత్తం గిరిజనులే కాబట్టి, వేరే వృత్తులు కూడా ఉన్నాయి, వారు కూడా మేకలనో, గొర్రెలనో పెంచుకుంటారు. ఆ ప్రాంతాల నుంచి కూడా డిమాండ్ వచ్చినట్లైతే ట్రైబల్ సబ్ ప్లాన్ నుంచి వాళ్లను తీసుకుందామని అనుకున్నాము. ఆ ప్రావిజన్ ఉంది. ఆ ప్రకారం తప్పకుండా గిరిజనుల్లో ఆసక్తి ఉంటే వాళ్లకు కూడా గొర్రెలను ఇచ్చే

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై - సాధారణ చర్చ.

ప్రయత్నాలు చేద్దాము. వేతనాల గురించి వారు చెప్పారు. అది కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. అందరూ అర్థ ఆకలితో కాకుండా వీలైనంత వరకు గౌరవంగా బ్రతుకుతూ, కడుపు నిండా తింటూ, చేతి నిండా పని చేయాలనే ఆలోచన మా ప్రభుత్వానికి ఉంది. అది మేము రుజువు చేసుకుంటున్నాము. తప్పకుండా వాటిని కూడా సానుభూతితో పరిశీలిస్తాము.

MR. SPEAKER: Now, the House is adjourned to meet again at 10.00 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 3.05 P.M. to meet again at 10.00 A.M. on Saturday, the 18th March, 2017.)

